

bb. 58. / a belföldi... 1. folyt./rj

43. magyar-kinai tárgyalások
44. munkásművelődési vetélkedősorozat
45. kádár jános fogadta
46. magyar repülőgép sérülése prágában
47. apró antal hazaérkezett
48. időjárásjelentés
49. az országgyűlés honvédelmi bizottságának ülése
50. felujították a bessenyei emlékházat
51. szerk. figy. /bb. 15.-re/
52. szigetköz védelmében
53. bővülő hálózat, új pb-fogyasztók
54. a meghibásodott telefonállomások
55. csőtörés
56. szerk. figy. /a 46-os hirre/
57. díszelőadás
58. hirjegyzék

/mti/

.-.

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő/ pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, fehér péter, halasi györgy

21.10 rj

21²⁵/₀

-36-

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 22. csütörtök

bb. 1. új gyógyszertárak a fővárosban

i/ag/rj bc hgy

1981. október 22.

nyolcvannyolc millió doboz gyári gyógyszert és 6,5 millió adag „házi” készítésű oldatot, port, kenőcsöt hoztak forgalomba tavaly a fővárosi gyógyszertárakban. hogyan, hol, milyen körülmények között? - erről, valamint a jövő terveiről tájékoztatta dr. váradi józsef, a fővárosi tanács gyógyszertári központjának igazgatója az mti munkatársát.

budapesten az elmúlt évtizedekben megsokszorozódott a gyógyszerfogyasztás. több százezer költöztek az új lakótelepekre. ezek a tényezők is alapvetően meghatározzák a gyógyszertári hálózat alakulását, fejlesztését. jelenleg 205 patika működik pesten és budán. közülük 34-ben éjjel-nappal kiszolgálják a betegeket. ekkora ügyeleti hálózat egyébként európa egyetlen nagyvárosában sincs.

a gyógyszertárak 40 százaléka minősíthető korszerűnek, modernnek; 40-45 százalékuk megfelel az igényeknek; a többi, főleg a belvárosban, sajnos szűk, kicsi, olykor hosszabb várakozásra kényszeríti a medicinákat keresőket. az elmúlt évek dinamikus hálózatfejlesztését - az utóbbi tíz esztendőben 30 gyógyszertár nyílt - hasonló követi a jelenlegi tervidőszakban is. öt év alatt 22 új patikával gyarapodik a főváros.
/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / új gyógyszertárak... 1. folyt./rj

közülük az idén átadtak már kettőt békásmegyeren, egyet pedig a soroksári szakorvosi rendelőben nyitottak meg. az év végéig elkészül a kőbánya-ujhegyi lakótelep minden igényt kielégítő patikája és a jövő év első negyedében átadják az újpesti lakótelep új gyógyszertárát is. ugyancsak 1982-ben készül el a gynögyösi uti, illetve a józsefvárosi lakótelep és az őrs vezér téri szakorvosi rendelő gyógyszer-tára.

nemrég korrüen felújították a híres „kigyó”, - patikát az v. kerületi kossuth lajos utcában és a népköztársaság utja 84. számú ház, ugyancsak műemlék-jellegű butorokkal berendezett gyógyszertárát is. a hasonlóan nagy iparművészeti értékű „opera”, gyógyszer-tár, illetve a martinelli téri patika „restaurálása”, a jövő év feladata, akárcsak nyolc további gyógyszertár korszerűsítése, például csepelen a királyerdőnél, a józsefvárosi teleki lászló téren.

a fővárosban jelenleg, csaknem 60 kisebb-nagyobb raktárban tárolják a gyógyszereket. a jobb, gyorsabb ellátás érdekében jövőre új központi gyógyszerraktár építéséhez kezdenek kőbányán a zöldpálya utcában. /mti/

.-.

bb. 2. iránytaxi budapest

i/ag/rj bc hgy

1981. október 22.

éjszakai iránytaxi-járatok indulnak december 1-től budapest. a főtaxi péntek, szombat és vasárnap éjjelente öt utvonalon közlekedeti hétszemélyes járműveit - tájékoztatták a vállalatnál az mti munkatársát.

pár évvel korábban már volt hasonló kezdeményezés - nem nagy sikerrel. ennek okai: nappal, és olyan utvonalon indították az iránykocsikat, amelyeken tömegközlekedési eszközök is rendszeresen, sőt sűrűn közlekedtek. a jelenlegi koncepció alapos felmérés után alakult ki: éjszaka 23 órától hajnali 6-ig olyan utvonalon járnak majd a barkas mikrobuszok, illetve a volvo-transfer gépkocsik, amelyekre leggyakrabban vették igénybe a főtaxi „normális”, kocsijait is, sokszor éppen éjszakai busz, villamos hiányában. /folyt.köv./

-2-

bb. 2. /iránytaxi... 1. folyt./rj

a hétvégeken budán a 21-es busz vonalán a moszkva tér és a fogaskerekű végállomása, a 42-esén az árpád-híd és a békásmegyeri hév-állomás, az 56-osén a moszkva tér és a hidegkuti ut között ingáz-nak a kocsik. pesten a 30-as busz nyomát követve a baross tér és az újpesti lakótelep /istván tér/, valamint a 61-es járat útján az őrs vezér tér - rákoskeresztúr-ferihegyi uti elágazás között futnak majd járművek, ugyancsak oda-vissza. a menetidő - a távolságtól függően - 10-20 perc lesz. a kocsikat a végállomásokról husz, illetve harminc percenként indítják, de ha korábban megtelnek, hamarabb startolnak. valamennyi érintett buszmegállóban megállnak, ott lehet ki- és beszállni, bár ez utóbbira két állomás között is van lehetőség: éppugy „leinthető”, az iránytaxi, mint a többi.

a buszmegállók oszlopain, akárcsak a kocsik tetején és oldalán, táblát helyeznek, jelezve a taxit irányát, menetidejét, állomásait, még a taxik menetjegyei is ugyanolyanok, mint a tömegközlekedési eszközökéi -kivéve természetesen az árukat. a járat teljes hosszára az utazás a budai vonalakon 20, a pestieknél - lévén ezek lényegesen hosszabbak - 30 forint. kétféle - 10 és 15 forintos-jegyet készítenek. ugyanis azok, akik például az indító állomástól csak az ut feléig, vagy menetközben felszállva, rövidebb szakaszon utaznak, csak az utazási díj felét fizetik.

az iránytaxik vezetői a legtapasztaltabb, nagy helyismerettel rendelkező „pilóták”, közül kerülnek ki, és rendszeresen ellenőrzik majd a járatokat. ez utóbbi tevékenység egyszersmind piackutatás is lesz. fél év elteltével ugyanis összegzik a tapasztalatokat, és azok alapján döntenek, hol, milyen változtatásokra van szükség. ha a kezdeményezés beválik, elképzelhető újabb járatok indítása is. /mti/

.-.

bb. 3. szülők iskolája - a televízióban

i/kj/rj bc hgy

1981. október 22.

szülők iskolája címmel 13 részes filmsorozatot készítettek az iskolatelevízió munkatársai. az epizódok a legkisebbek neveléséhez igyekeznek tanácsokat adni a szülőknek, a nagyszülőknek. az egyes filmrészletekben nem kitalált történetek megrendezett jelenetek láthatók, majd, hanem a mindennapi élet hétköznapijában ismerkedhetnek meg a nézők néhány kisgyermekes család életével. természetes szituációban - etetés, fürdetés, mozgás, játék közben -, otthon, a játszótéren - s a nagyszülőknél lesett meg érdekes pillanatok a kamera. az adásokban számos kérdés merül fel, és vár válasza. /folyt.köv./

-3-

bb. 3. /szülők iskolája... 1. folyt./rj

a szülők iskolája azonban nem készen megfogalmazott nevelési ismereteket, recepteket kínál a nézőknek, hanem a gyermekekkel szeretettel törődő szülőket, nagyszülőket mutat be.

elsőként -november 12-én - az újszülött érkezik című epizódot vetítik, amely a csecsemőről való gondoskodáshoz ad segítséget. a kisgyermekes család életében a legtöbb gondot az evés okozza. a következő műsorokban szó lesz arról: mit tegyen a szülő, hogy gyermeke ne váljék rossz evővé. további jelenetek a kisgyermekes szokásaival, a testvérkapcsolatok alakulásával, a mozgás, a játék fontosságával ismertetnek meg. szó esik a műsorban a szinte minden kicsinél tapasztalható félelemről, s ötleteket mutatnak be a szorongó érzés eloszlatásának módjára is.

a befejező adásban nem szerepelnek gyerekek, csupán szó lesz róluk. szülők teszik fel kérdéseiket kicsinyük nevelésével kapcsolatban, s azokra sorozat két szakértője, dr. falk judit és tardos anna válaszol.

az itv sorozatának műsorvezetője a képernyőről jól ismert kelemen endre. /mti/

-.-

bb. 4. befejezés előtt a szőlőszüret - növekedik a minőségi borok aránya

i/kg/rj pp hgy

1981. október 22.

befejezéshez közeledik a szőlőszüret; a termés nagyobb része hordókban áll. az összes szőlőterület felét művelő kisgazdaságok végeztek a szedéssel és már csak néhány nagyüzemben van hátra munka; sopron, badacsony, eger környékén és a tokaj hegyalján ahol kései fajtákat - jobbára olasz rizlinget, kékfrankost - természetnek.

a mém-ben az mti munkatársának elmondták: az idén a tavaszi fagyok miatt az elmúlt évek átlagához képest kevesebb szőlő termett ugyan, ám a nyári és az őszi bőséges napsütés kedvezően befolyásolta a minőséget.

/folyt.köv./

-4-

bb. 4. / befejezés előtt ... 1. folyt./rj

a szokásosnál két-három fokkal nagyobb a szemek cukortartalma. az értékesebb termésnél a veszteségek csökkentésére a legtöbb gazdaság a szedőgépeket az idén „pihentette”, s inkább kéziszedésre rendezkedett be, hogy lehetőleg minden szemet megmentsenek. emiatt is különösen hasznos volt az idén a kisegítő munkaerő - a nyugdíjasok, diákok - akik jelentős részt vállaltak a szedési csúcsmunkából.

a nagyobb cukortartalom egyben azt jelenti, hogy nőtt a minőségi borok aránya.

most már a borászoké a főszerep, a 120 nagyobb feldolgozóüzemben derítik, szűrik, szeparálják az új bort. a technológiai feltételek szigorú betartásával a fajták szerinti legjobb minőséget állítják elő. ehhez a gépparkot is fejlesztették. a legkorszerűbb eszközök segítik a borászok munkáját, például a badacsonyi, a hosszúhegyi és az egri gazdaságban.

az idei termés első borai a jövő év tavaszán jelennek meg a kereskedelemben. /mti/

-.-

bb. 5. a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága

sa/rj dg hgy

1981. október 22.

és a brfk közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy október 22-ről 23-ra virradó éjszaka kábelfektetési munkálatok miatt forgalomkorlátozás lesz a vi. kerület népköztársaság utja, dózsa györgy ut kereszteződésében. /mti/

-.-

bb. 6. magyar-jugoszláv együttműködés a dráva vízminőségének védelméért

han?kz/rj hgy

1981. október 22.

szorosabbra fűzi kapcsolatát a magyar és a jugoszláv vízügyi szolgálat a dráva vízminőségének védelme érdekében. a két ország közötti vizgazdálkodási együttműködés keretében eddig negyedévenként végeztek közös vizsgálatot a folyón, meghatározott helyeken merített vízminták alapján. az elemzés tapasztalatait a szakértők évente egyeztették. saját célra viszont mindkét ország vízügyi szervei heti mintavétellel is figyelemmel kísérték a dráva vízminőségének helyzetét. ezév őszétől ezeket az adatokat is egymás rendelkezésére bocsátják és felhasználja közös értékelési munkában.

/folyt.köv./

-5-

bb. 6. / magyar-jugoszláv... 1. folyt./rj

azzal is szigorították a figyelő szolgálatot, hogy a vizsgálatot kiterjesztették a folyóban található nehézfémek mennyiségi meghatározására.

a dráva vízminőségének fokozott ellenőrzése és az ezzel kapcsolatos együttműködés célja az, hogy a dráva vízének minősége legalább ne romoljon a jelenlegihez képest, s a tervezett komplex hasznosítás igényeinek minél

jobban megfeleljen. /mti/

-.-

bb. 7. vetőmag konténerben

dáv/rj kz hgy

1981. október 22.

az idén első alkalommal zsák helyett konténerben szállították az őszi buza vetőmagját az akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetének erdőháti vetőmagüzeméből néhány állami- és szövetkezeti gazdaságba. az új, egyelőre még csak kísérletképpen kipróbált szállítási mód jól vizsgázott a gyakorlatban. meggyorsult a szállítás, megszűnt a szóródási veszteség, kevesebb munkaerőre volt szükség. a kipróbált műanyag konténerek 600 kiló, tehát körülbelül három hektár bevetésére elegendő vetőmag szállítására alkalmasak. nagyon kedvezőek a felhasználók, közöttük a seregélyesi alkotás termelőszövetkezet és az agárdi mezőgazdasági kombinát tapasztalatai is. a módszert éppen ezért jövőre már széles körben alkalmazták. /mti/

-.-

bb. 8. új eljárás a dermedő olajak kitermelésére

tóa/rjt/kz hgy

1981. október 22.

kidolgozták az alacsony hőmérsékleten dermedő kőolaj gazdaságos kitermelésének technológiáját az országos kőolaj- és gázipari tröszt nagykanizsai kutatólaboratóriumának munkatársai. a nemzetközileg is jelentősnek számító termokémiai eljárás a könnyen dermedő olaj felszínre hozásához szükséges rétegenergiát az olaj egy részének föld alatti elégetésével biztosítja. az így létrehozott hő hatására csökken a rétegben levő olaj viszkozitása, s az olajbányászásban széles körben alkalmazott mélyszivattyúk segítségével felszínre hozható. /folyt.köv./

-6-

bb. 8. / új eljárás a dermedő ... 1. folyt./rj

a föld mélyén levő olajat elektromos uton gyűjtik be, az izzás folyamatosát pedig levegő besajtolásával oldják meg. a laboratóriumi kísérleteket az eger közelében levő demjén határában üzemi körülmények között is kipróbálták. a kiemelkedő jelentőségű technológiát valószínűleg a lovászi olajmezőhöz tartozó ujfalusi lelőhelyen hasznosítják először. /mti/

-.-

bb. 9. új típusu hagymaosztályozó gép

tóa/rj kz hgy

1981. október 22.

új típusu, nagyteljesítményű hagymaosztályozó gépsorok készítését kezdte meg a mezőgép fejlesztési intézet tervei alapján, zala megyében a bagodi mezőgépgyár. az első hármát a legnagyobb hazai feldolgozónak, a makói zöldért-nek szállítják. egy-egy gépsor óránként 20 tonna hagymát szabadít meg a szárától és gyökerétől és lefejezi a felesleges héját is. a tisztítást sérülésmentesen végzi el, „vigyáz”, arra, hogy a védőburoknak számító páncéllevelek épek maradjanak. /mti/

-.-

bb. 10. ujkőkori települést tártak fel vas megyében

kre/rj kz hgy

1981. október 22.

ujkőkori település feltárását fejezték be a vas megyei kisnyom község határában a szombatföldi savaria múzeum régészei: földbe ásott lakóépületek alapjait találták meg tüzhely és falmaradványokkal, kőeszközökkel, kerámiatárgyakkal. a diszitett edénytöredékekből a régészek megállapították, hogy a telep hosszú ideig volt lakott hely: az időszámításunk előtti v. és vi. évezred ujkőkori kulturáinak több periódusa is képviselve van a gazdag leletek anyagában. a feltárt település talán legérdekesebb lelete az edénytálp, amelynek aljára mágikus jeleket vésett a készítője. a hasonló főként a balkán félszigeten előforduló - vésett jelekben a kutatók egy része az ősi európa első írásjeleit véli felfedezni és feltételezi egy eddig ismeretlen írásrendszer létezését. /mti/

-.-

-7-

bb. 11. kékkuti viz- afrikába

szé/rj kz hgy

1981. október 22.

ásványvizet szállít az ivóvízhiánnyal küzdő afrikai országokba a badacsonyvidéki pincegazdaság a balatonhoz közeli kékkutról. 2.000 évvel ezelőtt a rómaiak - a monda szerint - pannónia legjobb ivóvizének tartották a kékkuti vizet. a többféle ásványanyagot tartalmazó kétségtelenül kitűnő minőségű szénsavas vízből eddig jordániába, kuvaitba, és az egyesült arab köztársaságba szállítottak /mti/

-.-

bb. 12. hőszigetelő vakolat pilisvörösvárról

vir/mv/rj kz

1981. október 22.

új hőszigetelő nemesvakolat gyártását kezdték meg az idén az országos ásvány- és ércbányák pilisvörösvári üzemében. a perlit alapanyagú száraz nemesvakolat vízzel keverve vihető fel a felületekre. egyelőre különösen a kis- és családirházakat építőknak ad segítséget.

a pilisvörösvári üzemben a már korábban is ismert terranova technológiájához hasonlóan gyártják majd a perlit alapanyagú vakolatot. jelenleg a gyártási folyamatban sok még a kézi munka. mérséklése érdekében hamarosan 30 millió forintos kapacitásbővítő beruházás kezdődik a vállalatnál. a beruházás befejezése után az országos ásvány- és ércbányák pilisvörösvári üzemében évente 25 ezer köbméternyi perlit alapanyagú hőszigetelő nemesvakolatot állítanak elő. /mti/

-.-

bb. 13. burgonyapépes kenyér kaposvárrott

káp/kz/rj hgy

1981. október 22.

burgonyapépes kenyér gyártását kezdte meg a somogy megyei sütőipari vállalat kaposvári gyára langer lászló üzemgazdász szabadalma alapján. eddig a burgonyás kenyér importból beszerzett burgonyapehelyből készül, amiért devizával kellett fizetni. az új technológia lehetővé teszi, hogy a főzött burgonyából készült pép hetekig is eltartható legyen anélkül, hogy a minősége romlana. ilyen módon az iparszerű - nagy mennyiségű - felhasználása a sütőiparban megoldható. az újfajta kenyér, amiből jelenleg naponta harminc mázsát sütnek a gyár kaposvári mintaboltjai részére, igen kedvelté vált. előnye a burgonyapehellyel sült kenyérről szemben az, hogy olcsóbb az előállítás, a kenyérben sokkal jobban érződik az igazi burgonyaíz, ennél fogva ízletesebb is, ugyanakkor importmegtakarítást jelent, mivel bőséges hazai alapanyag áll rendelkezésre. /mti/

-.-

-8-

bb. 14. védett kastélyparkok szabolcs-szatmárban

kal/kz/rj hgy

1981. október 22.

hat kastélyparkot védetté nyilvánított a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. a testület határozata értelmében az anarcsi, a szabolcsveresmarti, a kocsordi, az eperjeskei, a mándoki és a tuzséri kastélyt, illetve kuriát körülvevő park élvezet védettséget. ugyancsak védetté nyilvánították a szabolcsbákai öreg hársfát és környezetét. a kislevelű hársfa életkorát többszázévesre becsülik, a szakemberek, törzsátmérője megközelíti a négy métert, koronájának átmérője pedig a negyvenet.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága a most védetté nyilvánított kastélyparkok felújítására és épületeinek rendbehozatalára a hatodik ötéves terv időszakában csaknem nyolc millió forintot költ. /mti/

-.-

bb. 15. épül az első hazai fonodai hulladékhasznosító

hag/rj kz hgy

1981. október 22.

külön üzemet szerelnek fel a miskolci pamutfonóban a fonalgártás melléktermékének feldolgozására. a nyersanyagát részben a miskolci pamutfonoda, részben a többi hasonló jellegű hazai üzem szolgáltatja. az új üzem az előzetes számítások szerint évente körülbelül 1.400 tonna hulladékot kap, s ebből speciális gépeivel mintegy ezeregyszáz tonna értékes fonalat gyárt. magyarországon eddig ilyen üzem nem volt. a hazai pamutfonodák külföldön adták el hulladékukat. az első ilyen jellegű másodlagos nyersanyaghasznosító létrehozása 125 millió forintba kerül, de 3 éven belül a teljes beruházási költség visszatérül. az új üzem termelőberendezéseinek kipróbálását már az év végén megkezdik. /mti/

-.-

-9-

bb. 16. minőségi sertések - felárért

i/jf/jk/pp/gw hgy

1981. október 22.

az állatforgalmi és husipari tröszt adatai szerint várhatóan révbé ér a minőségi hustermelést ösztönző felár-rendszer, amely a mezőgazdasági nagyüzemeket anyagilag tette érdekeltté abban, hogy az ipari feldolgozásra az eddiginél alkalmasabb sertéseket adjanak át a vágóhidaknak és a feldolgozóüzemeknek.

a minőségi sertéstermelést ösztönző akciót 1980-ban hirdették meg. öt husipari vállalat vállalkozott arra, hogy kilónként 40 filléért többet fizet azoknak a termelőknek, amelyek a tenyésztési munkájuknál hajlandók az eddiginél jobban figyelembe venni a husipar érdekeit. már az elmúlt évben 1,2 millió sertést vettek át az állami gazdaságoktól és termelőszövetkezetektől ezek a vállalatok, az idén pedig - miután újabb husüzemek kapcsolódtak be az akcióba - 1,8 millióra nő a „feláras”, sertések száma.

a husipari üzemek egyelőre saját kockázatukra bonyolítják le ezt az akciót. a mezőgazdasági nagyüzemek ugyanis másfél éves várakozási időt kaptak arra, hogy felkészüljenek - az eddigi munka tapasztalatai alapján - az új minőségi kifizetési rendszerre. ez 1982-ben lép érvénybe; azok a nagyüzemek kapcsolódnak majd a rendszerbe, amelyek másfél évig átvették a felárat, és részben ebből az összegből igyekeztek fejleszteni a tenyésztőmunkát, javítani az állomány genetikai értékét. jövőre már a husipari vállalatok átvevőhelyein történt műszeres mérések és a vágóállat-minősítések után kapják majd a felárat, és pedig az állatok tényleges értéke után, és differenciált módon.

azok az üzemek, amelyek jól felkészültek, kihasználják a felkészülési időszak lehetőségeit, kilónként akár egy forintos felárat is elérhetnek, de természetesen lesznek olyan gazdaságok, amelyeknek csak néhány fillérral nő a kilónkénti árbevételük. a husipar még avval is számol, hogy néhány üzem a felárral nem tudott mit kezdeni, lényeges előrelépést nem ért el, ennél fogva jövőre ebben a rendszerben nem is vesz részt. éppen ebben volt a kockázata a husipari vállalatoknak: az ilyen nagyüzemek részére kifizetett összegeket elvesztik.

az állatforgalmi és husipari tröszt illetékesei arra számítanak, hogy 1983-ban akár 3 millió sertést is átvehetnek ezzel a módszerrel, amely lehetővé teszi, hogy a sertések értékes húsrészeinek - főleg a sonkarésznek - az arányát tovább növeljék összhangban a világpiacon követelményekkel, és természetesen a hazai fogyasztók igényeivel.

/mti/

08.15/gw

- 10 -

835
8P

bb. 17. garzonház épül tatabányán

ráb/kz/gw hgy

1981. október 22.

megkezdtek a város első garzonházának építését tatabányán a megyei állami építőipari vállalat dolgozói. az új háztömbben 28 egyszobás, étkező- és főzőfülkés lakásokat alakítanak ki. ezeket az összkomfortos otthonokat azoknak az egyedülállóknak, vagy gyermektelen házaspároknak szánja a tanács, akik eddigi nagyobb lakásukat szívesen elcserélnék az igényeiknek jobban megfelelő kisebb garzonokra.

a szervezett lakáscserék gyorsítását, illetve az ehhez szükséges lakásalap kialakítását más módon is szorgalmazza a városi tanács. ilyen célból kezdték meg nemrégiben a nyugdíjasok panziójának az építését. a korszerű létesítmény önálló lakosztályait olyan nyugdíjas házaspárok, magányos öregek kapják majd meg, akik a tanács javára lemondanak nagyobb méretű főbérleti lakásukról, s a panzióban elfogadható térítési díj fejében gondoskodnak majd teljes ellátásukról, kényelmükről. rövidesen megkezdik az első 60 lakásos, ugynevezett otthonház építését is a bányászvárosban. ezekbe az új otthonokba fiatal házaspárok költözhetnek majd és öt év múlva - megfelelő összeg megtakarítása után - az akkori igényüknek megfelelő nagyobb lakás megvásárlásához kapnak segítséget a tanácstól és az otp-tól. az így felszabaduló otthonokkal újabb fiatal házaspárok lakásgondját oldják meg. a lépcsőzetes lakáscserék érdekében még ebben a tervidőszakban megkezdik a második otthonház építését is.

/mti/

- . -

bb. 18. ragasztott vasuti váltótálpfák

káp/kz/gw hgy

1981. október 22.

ragasztott vasuti váltótálpfák készítését kezdte meg a máv megrendelésére a somogy megyei erdő-és fafeldolgozó gazdaság /sefag/ csurgói üzeme. a mezőgazdasági üzemi épületek tetőszerkezeténél már nagyszerűen bevált ragasztási technológia ilyen célú felhasználására az adott ösztönzést, hogy a máv évente mintegy hétezer köbméter tömör keményfából /tölgyből/ készült váltótálpfát importál. a pótlásukra kitűnően alkalmas ragasztott talpfák külső rétege itthon is bőven rendelkezésre álló akácfából, a belsője pedig ugyancsak a bőviben lévő cserfából készül; nem repedezik, nem vetemedik, a hagyományosnál tartósabb és időtállóbb is. az idén 300, jövőre viszont már hatezer váltótálpfát gyártanak. a sefag által kidolgozott technológiával készülő ragasztott vasuti váltótálpfák gyártásába - a megegyezés szerint - a felső-tisza vidéki erdő- és fafeldolgozó gazdaság is bekapcsolódik, s e két üzem egy-két éven belül teljes mértékben ki tudja elégíteni a hazai szükségletet, amivel jelentős importot takarítanak meg a népgazdaságnak.

/mti/

08.19/gw

- 11 -

840
8P

bb 77. /a belföldi... folyt./um

- 52. koncertsorozat a szegedi középiskolásoknak
- 53. fiatalok mozija vásárhelyen
- 54. új autószerviz nyíregyházán
- 55. szegedi tanács vb ülés: közérdekű javaslatok
- 56. a komárom megyei nevelési tanács ülés: olcsóbb iskolaépítési technológiákat kell keresni
- 57. holland néptáncosok szegeden
- 58. ipari műemlék lett az oroszlányi 16-os akna
- 59. a bácskai és a dunamelléki tsz-ek küldöttéretkezte baján
- 60. befejeződött debrecenben a nemzetközi családtervezési tanfolyam
- 61. befejeződött a nemzetközi csótánymentesítési szimpózium
- 62. szerk. figy.: javítás a 40-es hírre
- 63. fakitermelési bemutató zalában
- 64. krieg ferenc festőművész kiállítása szombathelyen
- 65. bálványos huba kiállítása miskolcon
- 66. hegedüs l. lászló kiállítása győrött
- 67. a hmf bács-kiskun megyei bizottságának ülés - idősekről való gondoskodás új formái
- 68. barokk zene a planetáriumban
- 69. megalakult a fővárosi újtők klubja
- 70. magyar és külföldi szakemberek a koronázási ékszerekről
- 71. befejeződött a nemzetközi banktanácskozás
- 72. kiosztották az idei liszt hangplemez nagydíjakat
- 73. bemutató a reflektor színpadon
- 74. bemutató az uránia filmszínházban :fehérlőfia/
- 75. időjárás
- 76. ülést tartott az mszmp kb
- 77. hírjegyzék

..

- 52 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: fehér péter, izsák erika, halasi györgy

21.00/um

2120

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 23. p é n t e k

bb. 1. ösztönző prémiumrendszer a jobb gépkihasználatra

i/sz/rj pp hgy

1981. október 23.

A csepel vas- és fémművek gyáraiban rövidesen a korábbinál is ösztönzőbb prémiumrendszert vezetnek be a mindenkori termeléshez igazodó, nagyértékű, termelékeny berendezések jobb kihasználása és az át

lagos műszakszám további javítása érdekében.

A nagyvállalat termelőegységeiben öt-hat éve kiemelten foglalkoznak ezzel a kérdéssel, mint a termelékenység javításának egyik hatékony eszközével. Már akkor kijelölték azoknak a berendezéseknek a körét, amelyek a vállalat termelésében meghatározó szerepet töltenek be a csepel művekben. Abban az időben az átlagos műszakszám 1,3 százalék volt, a kiemelt gépsoroké eléinte 2,4 majd 2,6 lett, ami igen kedvező eredmény. Ebben elsősorban az ösztönző prémiumrendszer segítette. Az utóbbi négy esztendőben nyolcmillió forintot fordítottak a gépek kezelő, kiszolgáló és karbantartó személyzetének premizálására. Időközben további 25-30 nagyberendezést vontak ebbe a körbe, s jelenleg az ott dolgozók is részesülnek a prémiumban.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / ösztönző ... 1. folyt./rj

a legutóbbi hónapokban némileg visszaesett a kedvezően alakult műszakszám, gépkihasználati mutató. ennek oka az, hogy a nagyvállalat egész termelési szerkezete mindinkább a változó piaci igényekhez alkalmazkodik, s ezért egyes technológiákra, gépekre - bár azok szerepelnek a kiemelten kezelendő berendezések listáján - kevesebb munka jut, másokra viszont jóval több. a csm-ben most olyan prémiumrendszert alakítanak ki, amely lehetővé teszi, hogy a mindenkori termelés szabja meg, mely gép tartozik a kiemelt berendezések körébe és melyik nem. így minden bizonytalanság gyakoribbá válnak a gépátvételések, s ezért a prémium átcsoportosítások is. /mti/

-.-

bb. 2. szovjet filmek fesztiválja

i/gi/rj bc hgy

1981. október 23.

az idén ismét megrendezik hazánkban - ezúttal harmincnegyedszer - a szovjet filmek fesztiválját. az eseménysorozat megnyitóját miskolcon a béke, illetve budapesten a szikra filmszínházban tartják.

a november 5-én kezdődő héten öt új szovjet filmet mutatnak be. közöttük lesz a moszkva nem hisz a könnyeknek című vlagyimir menysov rendezte alkotás is, amelyet 1981-ben a legjobb külföldi filmnek járó oscar-díjjal tüntettek ki. nyikita mihalkovot a középgeneráció egyik legtehetségesebb képviselőjének tartják a szovjetunióban. tudását ezúttal két munkájával bizonyítja: az oblomov néhány napja goncsarov regénye alapján készült, főszerepét a tavasz 17 pillanata sorozatból schellenbergként megismert oleg tabakov alakítja. az öt este ugyancsak irodalmi fogantatású, vologyin egyik drámájából rögzítették filmszalagra. „katasztrofá földön-égen”, címmel lesz látható alekszandr mitta-nak, a „ragyogj, ragyogj, csillagom”, alkotójának legújabb filmje. korai darvak címmel csingiz ajmatov azonos című regényéből forgatott filmet bolotbek samsijev kirgiz rendező.

a fesztivál programját három sorozat teszi teljesebbé. az elsőben világhírű szovjet rendezők némafilmjeivel ismerkedhetnek meg a nézők. látható lesz grigorij kozincev mihail romm és dziga vertov néhány olyan műve is, amelynek létezéséről jószerivel csak a filmmel tudományos szinten foglalkozók tudtak. a második sorozatban a szovjet filmművészet azon darabjait vetítik, amelyek oscar, vagy más díjjal tüntettek ki az utóbbi évtizedekben. többek között újra látható lesz a negyvenes évek filmterméséből donszkoj: szívárvány, az ötvenesekéből kalatozov: szállnak a darvak, a hatvanasokéból bondarcsuk: háború és béke, a hetvenesekéből kurosawa: darszu uzala című alkotása.

/fo/yt.köv./

-2-

bb. 2. / szovjet filmek. 1. folyt./rj

a harmadik sorozat a rajzfilmek kedvelőit lesz. repertoárra tűzik jurij norstein: mesék meséje című, tavaly nagy sikert aratott filmjét is.

a fesztivál alkalmából delegáció érkezik hazánkba. a küldöttség több vidéki városba is ellátogat, s részt vesz a filmek bemutatásán.

a fesztivál idején szerte az országban felújítják a közelmúlt sikeres szovjet filmjeit. /mti/

-.-

bb. 3. könnyűszerkezetes családi házak

i/be/rj pp hgy

1981. október 23.

befejezéséhez közeledik az ország első könnyűszerkezetes, négy-lakásos kísérleti sorháza érden. az építő az agárdi mezőgazdasági kombinát közös vállalata, az agrokompex kooperációs vállalkozási iroda, amely a könnyűszerkezetes paneleket öt évre szóló, a hazai vállalat számára passzívvámmal záródó szerződés alapján egy osztrák céggel együttműködve készíti. az első közös üzletet is megkötötték már: olaszországban 250 könnyűszerkezetes lakás építésére vállalkoztak.

a külföldi technológia alapján a könnyűszerkezetes családi házak modulrendszerű elemeibe előre beépítik a víz- és villanyvezetékeket, az ajtókat, az ablakokat, a falak „szendvics”, szerkezete biztosítja a kiváló hőszigetelést, ami mintegy 40 százalékos fűtőanyag-megtakarítást tesz lehetővé a hagyományos módon épített házakéhoz viszonyítva. a paneleket gyárilag már úgy alakítják ki, hogy hagyományos vakolás helyett kívül-belül műanyagbevonatot kapnak a falak. ez azonnal tapétázható. összeállításuk igen kevés előmunkát igényel: az előkészített alapra ráhelyezett elemeket csavarokkal rögzítik egymáshoz. így egy önálló családi háznál 2-3 hét alatt állnak a falak.

az építetők sorházak, ikerházak, átriumházak és családi házak tipustervei között válogathatnak, melyek mindegyikénél a gazdaságosságra törekedve a tetőtér is hasznosították a tervezők. a megrendelők anyagi lehetőségeikhez mértén választhatnak, hogy félkész vagy teljesen kész állapotban kívánják átvenni lakásukat. a félkész házak a modulelemek felhasználásával a későbbiekben, például a tetőtér beépítésével, tovább bővíthetők. a könnyűszerkezetes családi ház egy-egy négyzetméterére - kulcsnakész állapotban - átlagosan 9.500 forint. /mti/

-.-
-3-

bb 4. próbál a multimédia stúdió

i km um bc hgy

1981. október 23.

megkezdődtek a próbák a planetáriumban az ujonnan kifejlesztet lézer-vetítő rendszerrel. a budapesti műszaki egyetem kizs bizottságának égisze alatt működő multimédia stúdió tagjai már javában készülnek a lézerofónia ii. című műsor november 4-i bemutatójára. ennek egyik „főszereplője”, lesz az új vetítő rendszer, amely a korábbinál több figurát képes elővarázsolni, s három dimenziós kép benyomását kelti. párhuzamosan megkezdődtek a próbái a lézer 25 című ifjúsági műsornak, amely a sokszínű látvány mellett a lézer és a multimédia műfaj műhelytitkival ismerteti meg a fiatal látogatókat.

a planetáriumi multimédia előadásokon a korábban tapasztalt nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek már kaphatók a jegyirodáknak, s a skála áruházban, a sugár üzletközpontban.

a fiatal szakemberekből és művészekből álló stúdió tagjai a műsorok után rendezett közönségtalálkozókra is bővíteni akarják a technikai művészetek híveinek táborát. /mti/

-.-

bb 5. őszi parkosítás budapesten

i ri um bc hgy

1981. október 23.

mintegy 9 ezer facsemetét ültetnek el a közterületeken a napokban megkezdődött őszi parkosítás során a fővárosi kertészeti vállalat dolgozói.

a legnagyobb figyelmet a zöldben szegény lakótelepekre fordítják: így a termőföld terítése után fűmagot vetnek, fákat ültetnek az újjáalakult csepeli városközpontban. a pestlőrinci havanna uti, valamint a ix. kerületi miháلكovics utcai lakótelepen a zöld felület alapjait készítik elő, s már láthatók a parkok körvonalai. a iii. kerületben az m11-es út bejárati szakaszánál, a nagyszombat utcában parkosítanak. a metró határ uti megállójánál október végéig befejezik a füvesítést, a majdan árnyékot adó fák kiültetését az autóparkoló körül.

a közterületeken kívül füvesítenek békásmegyer 652-es számú óvodájában is. a termőföldet már szétterítették, most a fűmag vetését készítik elő, s később hintákat, mászókat helyeznek el. /mti/

-.-

- 4 -

bb 6. Vendégművészek az erkel színházban

i kj um bc hgy

1981. október 23.

neves külföldi énekművészek lépnek színpadra az erkel színház novemberi előadásain. a vendégművészek sorát a magyarországon még nem szerepelt szovjet baritonista, igor morozov nyitja meg. pályafutását a leningrádi kirov opera színpadán kezdte meg. 1975-ben szerződött a moszkvai nagy színház: elsőként anyegin szerepének tolmácsolásával bízták meg, majd a pikk dáma jeleckij hercegét, a sevillai borbély figaróját alakította nagy sikerrel. budapesti bemutatkozásakor - november 5-én - ugyancsak ez utóbbi opera címszerepét éneklte.

jevgenyij nyesztyerenko, a moszkvai nagy színház magánénekes, aki legutóbb a szegedi szabadtéri játékokon vendégszerepelt hazánkban, 15-én a don carlosban fülöp király szerepét éneklte. luciana serra olasz énekesnő, aki a múlt évadban mutatkozott be budapesten, 26-án a lammermoori lucia címszerepében, 29-én pedig a rigolletto gildájaként lép fel. /mti/

-.-

bb 7. jóléti erdők debrecen határában

szü um st hgy

1981. október 23.

az erdős puszták 10 000 hektáros területéből mintegy 5000 hektárt jóléti erdővé alakítanak át debrecen határában. ezzel nagy mértékben tehermentesíteni tudják a túlzásfolt nagyerdőt, s 30 ezer ember számára teremtenek alkalmas pihenő területet. növelik a terület értékét az egymáshoz kapcsolódó kisebb-nagyobb tavak, amelyek vízfelülete összesen 130 hektár. a jóléti erdők kialakítására elfogadott program megvalósítása hét esztendővel ezelőtt kezdődött. négy központot alakítanak ki a várostól délkeletre húzódó, 3-4 kilométer széles erdősávokban. elvégezték a környék vízrendezését, a jobb megközelítésre 4 kilométer hosszú panoráma utat építettek. a négy pihenőközpontban erdei garitúrákat raktak ki. horgásztanyák, kilátók, sportpályák épültek, nyári úttörőtábor, arborétumot létesítettek.

az erdőpuszták legújabb létesítménye a tájház. a fancsikai részen, a környezetbe illő épületben táblók, régi felvételek, könyvek mutatják be debrecen környékének történelmi emlékeit. makettek és fényképeken láthatók az erdőpuszták már elkészült létesítményei, bemutatják a táj állat- s növényvilágát.

/folyt.köv./

- 5 -

bb 7. /jóléti erdők...1.folyt./um

a jóléti erdők kialakítását a hatodik ötéves tervben is folytatják. újabb sportolási, kirándulási lehetőségeket terem-
tenek, hajómodellező, kajak-kenu és lovaspálya épül, 15 hek-
tárral növelik az arborétum területét, elkészül a kemping. /mti/

-. -

bb 8. Liszt kéziratok kerültek a soproni múzeumba

mzs um st hby

1981. október 23.

névadójának két kéziratával gyarapodott a soproni Liszt fe-
renc múzeum. az értékes dokumentumokat a soproni származású,
jelenleg az egyesült államokban élő Scholz János csellóművész
ajándékozta szülővárosának. az egyik egy 1857. november 23-án
keletkezett, amelyet a zeneszerző Weimarból írt Gaetano Belloni
olasz koncertrendezőnek. a másik kézirat valószínűleg egy tanul-
mányból kiemelt oldal, amelyben egy Ulbisev nevű orosz muzsi-
kus hangversenyének visszhangjáról van szó. /mti/

-. -

bb 9. új felvágottfélék győrből

cser um st hgy

1981. október 23.

új felvágottfélék gyártását kezdték meg a Győr-Sopron me-
gyei állattartási és húspari vállalat Győri gyárában. az egyik
újítás a marhahusból készült szalámi, amelynek fűszerezése is
eltér az eddig alkalmazott izesítésektől. paprikát csak minimá-
lis mennyiségben tartalmaz, fűszerezésében a bors, a szerecsen-
dió, a koriander és a kömény dominál. a grill kolbász tiszta ser-
tészusból készül, zsiradék és grill fűszerek hozzáadásával.
már a gyárban megfőzik, s fogyasztás előtt csak sütni kell. egy
másik új fajta kolbász sertés- és marhahusból készül, zsiradék
hozzáadásával és speciális fűszerezéssel.

az új készítményeket nemcsak Győr-Sopron megyében, hanem
Budapesten, Pest megyében és a Dunántúl egy részén is forgalomba
hozzák. /mti/

-. -

- 6 -

bb 10. Felújítják a kaposvári zeneiskolát

gom um st by

1981. október 23.

megkezdtek a kaposvári Liszt Ferenc zeneiskola korszerűsíté-
sét. az 1914-ben más célra készült épületben évente hétszáz
iskolás korú gyermek kap zenei képzést. az időközben elöregedett
kétszintes ház most központi fűtést, új ajtókat, ablakokat kap.
korszerűsítik a hangversenyek megtartására szolgáló nagytermet,
a tetőszerkezetet, és más belső átalakításokat is végrehaj-
tanak. az öt és félmillió forintos felújítással jövő decem-
berre végeznek a somogyvári és a kaposvári építőipari szövetkezet
dolgozói. /mti/

-. -

bb 11. szerelik a székesfehérvári térszotyár gépsorait

dáv um st hgy

1981. október 23.

fontos állomáshoz érkezett a 331 millió forintos költséggel
épülő székesfehérvári térszotyár beruházása: megkezdtek
a térszotyártó és csomagoló automata gépsorok szerelését. a kor-
szerű élelmiszerüzemben tízenöt fajta szárított készítmény
majd évente 12 ezer tonna mennyiségben. a gyár a tervek szerint
a jövő év végén kezdi meg a termelést. /mti/

-. -

bb 12. gyógyszeralapanyag - tökmagból

kuz um st hgy

1981. október 23.

az idén több mint 40 tonna tökmagot ad át gyógyszeripari
felhasználásra a komáromi szőnyi termelőszövetkezet. az általuk
termesztett különleges tökfajta magjának nincs héja, ami meg-
könnyíti az ipari feldolgozást. a tökmagot a Hungarodrog köz-
vetítésével az NSZK-ba szállítják, az ottani Fink-céggel négy éve
fennálló kapcsolatuk óta több mint 100 tonna tökmagot expor-
tálnak. a nemesített tökhíbrid is az NSZK-ból származik, és a
szövetkezet az elsők között honosította meg. a magvakból olyan
alkaloidákat vonnak ki, amelyek erősítik a legyengült szervezetet.
az állatok takarmányozásában is felhasználják, hatására növekszik
a húshozam.

a szőnyi tsz-ben a magvakat házi készítésű öt
leves gépekkel
választják el a termés husától. ez utóbbit sem hagyják kárba-
veszni: juhokkal etetik fel, a szokatlan csemegét. /mti/

- 7 -

bb. 13. ötéves szőlőtelepítési program szolnok megyében

end/st/gw hgy

1981. október 23.

ötéves szőlőtelepítési program végrehajtása kezdődik meg az ősszel szolnok megye hagyományos bortermő tájain, a tiszazugban és a jászági körzetben. az országos szőlészeti és borszati kutató intézet a kém mezőgazdasági főosztályának megbízásából felmérte a megye szőlőtelepítésre alkalmas területeit, s 13 község határában öt és félezer hektárnyi földet kiválóan minősített erre a célra. a vi. ötéves terv időszakában 800 hektár szőlőtelepítést irányoztak elő. október végén, november elején elsőként a csépai tiszamenti tsz és a nagyrévi tiszazug tsz kezdi meg az új szőlőskertek kialakítását, összesen 150 hektár területen. /mti/

bb. 14. fűtés a füstgázok melegével

tas/st/gw

1981. október 23.

a munkahelyek fűtésére használják fel az eddig szabadon távozó, mintegy 400 fokos füstgázt az üvegyári művek nagykanizsai üvegyárában. egy hőhasznosító berendezés segítségével az óránként keletkező 4-500 köbméter füstgázzal 2.000 köbméter levegőt 30-40 fokra melegítenek fel, s ezt eljuttatják a különböző üzemrészekbe. az új módszer bevezetésével jelentős mértékben csökken a gyárban a kommunális energiafelhasználás.

/mti/

bb. 15. új típusú, olcsó agrosátort kísérleteztek ki egy baranyai termelőszövetkezetben

igó/st/gw hgy

1981. október 23.

„agrosátor tábort”, alakít ki egy baranyai termelőszövetkezet, a kémesi „közös ut”, az agrosátor - mint a neve is utal rá - műanyag ponyvából készült, mezőgazdasági célú épület. a szövetkezetben már áll egy ilyen szarvasmarha elletőtároló és egy szabad tartásos tehénistálló, valamint egy szénaszárító, s most készül egy terménytároló. rendkívül olcsók: tizedébe kerülnek, mint a hasonló nagyságú hagyományos épületek. s még sok más célra, így például juhodálynak, gépszinnek, műtrágya-tárolónak is alkalmasak.

/folyt.köv./

07.49/gw

- 8 -

8.15
37

bb. 15. /új típusú, olcsó... folyt./gw

az új típusú agrosátort a szövetkezet elnökének, kiss józsefnek a tervei alapján kísérletezték ki. a technológiai eljárást szabadalmaztatás végett benyújtották az országos találmányi hivatalhoz. a kémesi típus leginkább abban tér el a már ismert agrosátraktól, hogy nem belső tartóoszlopokkal, hanem külső feszített szerkezettel épül. a beton- vagy faoszlopokat a sátor külső oldalán helyezik el, s rájuk erősített huzalokkal tartják fenn a hatalmas ponyvaépítményt. ezáltal megnő a belső hasznosítási tér, célszerűbben tudják kialakítani a tartási vagy tárolási technológiát, könnyebben mozoghatnak bennük az emberek, gépek, állatok.

a termelés bővítését sok mezőgazdasági üzemünkben korlátozzák a szűkös pénzforrások, az agrosátor alkalmazása tehát olcsó és gyorsan megtérülő lehetőséget kínál a fejlesztésnek. a kémesi közös ut tsz dolgozói rövid idő alatt maguk készítették el a csaknem száz férőhelyes szabad tartásos tehénistállót, amelyben egy férőhely - a hagyományos istállók 40-50 ezer forintjával szemben - mindössze ötezer forintba kerül. az ezer négyzetméter alapterületű terménytárolónál alig ezer forint költség jut egy négyzetméterre. a nagy szilárdságú, rugalmas és vízhatlan műanyagponyvára kedvezőtlen időjárási viszonyok között is biztonságot nyújt a sátorban elhelyezett állatnak, terménynek, gépnek és anyagnak.

a közös ut tsz más szövetkezetekkel kooperálva melléküzemágat hoz létre a különféle rendeltetésű agrosátrak gyártására.

/mti/

bb. 16. ferromangán urkuti ércből

csiz/st/gw hgy

1981. október 23.

urkuti mangánércből jó minőségű ferromangánt állítottak elő elektromos kemencében a salgótarjáni ötvözetgyár szakemberei, noha hazai szakkörökben az urkuti ércet eddig alkalmatlannak tartották az említett célra. ha a kísérleti eredményt a termelésben is be lehet vezetni, akkor nagy devizamegtakarítást hozhat. kohászatunk ugyanis az acél szilárdságát, kopásállóságát és más kívánatos tulajdonságát kedvezően alakító nélkülözhetetlen

(en ötvöző anyagot, évente negyvenötezer tonna mennyiségben, importból szerzi be tonnánként mintegy négyszáz dolláros áron.

/mti/

07.54/gw

- 9 -

8.20
37

bb. 17. Lottó nyerőszámok

gk/gw pr

1981. október 23.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a március 17-én megtartott 43. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

3, 4, 11, 53, 68.

/mti/ - . -

bb. 18. szőnyegkiállítás a fényes adolf teremben

t/cs/mm/gw pr

1981. október 23.

szőnyegkiállítás nyílt pénteken a fényes adolf teremben, a lakástextiliák legfontosabb csoportjait bemutató sorozat részeként. a függönyök és butorhuzatok után hét iparművész 50, a boltokban még nem kapható alkotásait láthatják az érdeklődők. a szőnyegek nagyobbik része kis szériában gyártható, gyapjuból és rongyból készült, másik része nagyipari termék: egyszínű faltól-falig, illetve varott és huzott színes szőnyegek. a kiállított darabokat - amelyek még gyártóra várnak - november 15-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

/mti/ - . -

bb. 19. agrometeorológiai előrejelzés - kedvez az idő a mezőgazdaságnak

i/jf/mm/pp/gw pr

1981. október 23.

az agrometeorológiai szolgálat mérései szerint az elmúlt időszakban általában kedvezett az időjárás a mezőgazdasági munkáknak. ezen a héten már megszűntek a korábban észlelt talajmenti fagyok is és viszonylag kedvezően alakult a talaj nedvességtartalma. a felső félméteres rétegben ez 40-44 százalék között van.

a hétvégén továbbra is változékony lesz az időjárás; felhős és kevésbé borús időszakok váltogatják egymást, többfelé előfordulhat az eső is. a jövő hét első felében általában napsütéses lesz az idő és csak néhány helyen várnak futó záport. számottevő csapadékkal továbbra sem számolnak. a hajnali hőmérséklet a hét első napjaiban plusz 2 - plusz 7 fok lesz várhatóan, a jövő hét második felében azonban már néhány fokos lehülés várható. a fagypont alá süllyedhet a hőmérséklet.

/mti/ - . -

11.03/gw

- 10 -

11.10
3P

bb. 20. a körösök hazánk legtisztább folyói - környezetvédelmi ülés gyulán

bty/ká/ig pr

1981. okt-ber 23.

a körösök hazánk legtisztább folyói, de lassu vízminőség romlás észlelhető, különösen a gyula-békéscsaba-békés élővízcsatornában, a szárazér battonyai részén és a mezőhegyes körzeti csatornában - emelték ki a megyei környezetvédelmi bizottság pénteken gyulán tartott ülésén.

az öntözőrendszerek működtetésével összefüggő vízminőségi vizsgálatok szerint a folyók és holtágak vize több mint 33 százalékban első-, 21 százalékban másod- és 18 százalékban harmadosztályú. a kgst szabványokban elfogadott megítélés szerint tehát az összes felszíni víz hetvenkét százaléka alkalmas kommunális, ipari és háztartási célokra.

a felszín alatti vizek hasznosításával kapcsolatosan megállapították, hogy a jelentős hévíz-készlet minősége a jelenleginél

nagyobb arányú felhasználást tenne lehetővé. ennek gyakorlati megvalósítása a magas beruházási költségek miatt késik, bár az energiagazdálkodási program értelmében a lakások fűtésénél számítanak a békés megyei hévizekre./mti/

- . -

bb. 21. hajózási szakmunkásképzés kezdődött siófokon

káp/az/ig pr

1981. október 23.

a mahart balatoni üzemigazgatósága, a balatoni vízügyi kirendeltség, valamint a szot sétahajózás dolgozóinak részvételével szakmunkásképzés kezdődött siófokon. az oktatáson a három cég husz hajósjelöltje vesz részt, olyanok akik két éves gyakorlatot és e munkára való alkalmasságukat bizonyították. a szakmunkásjelöltek a mahart balatoni üzemigazgatóságának műhelyében gyakorlati, a siófoki szakmunkásképző iskolában elméleti képzésben részesülnek. a tanfolyam májusig tart, s annak befejezése után vizsgát tesznek és annak eredményétől függően kapják meg a hajózási szakmunkásbizonyítványt./mti/

Szerelek - . -

12.25/ig

- 11 -

13.10
3P

bb. 22. a gyors alkalmazkodás, hasznos munkaerő átcsoportosítás eredménye: teljesítette évi tervét a kemikál barcsi gyára

gom/az/ig pr

1981. október 23.

teljesítette idei termelési tervét a kemikál építőanyag-ipari vállalat barcsi építési műanyagfeldolgozó gyára. a terv szerint az idén háromszázötvenötmillió forint értékben - főleg épületfelújításhoz használatos - anyagokat gyártottak. idő közben annyira megnőtt egyes termékek iránt az érdeklődés, hogy fokozták termelésüket, bevezették a több műszakos munkát. érzékelték, hogy újabban kevesebbet rendelnek az egyik leg-több ember munkáját lekötő termékükből, a műanyag tetőkből. gyors intézkedéssel az itt dolgozó munkásokat átcsoportosították a mind kelendőbb festékeket, és a bitument előállító üzemszobákba. mindezek következtében az év utolsó napjáig négyszázhuszonöt millió forint értékű termék hagyja el a kemikál barcsi gyárát.
/mti/

- . -

bb. 23. deák emlékszoba kehidakustányban

tas/ká/ig pr

1981. október 23.

deák ferenc emlékszobát nyitottak pénteken a zala megyei kehidakustányban. a deák-kuriában berendezett helyiségben kora haladó politikusának butorait helyezték el. a „haza bölcsének”, életutját, munkásságát levelezéséből, beszédeiből és egyéb műveiből készült válogatás segítségével ismerhetik meg a látogatók. helyet kapott az emlékszobában a szomszédos zalacsányban lakott, és a kehidai kastélyban gyakran megfordult neves kortárs, csány lászló néhány butordarabja is; az 1848-49-es forradalom és szabadságharc jelentős alakjának pályafutását tablók idézik fel.
/mti/

- . -

bb. 24. időjárásjelentés

gw hgy

1981. október 23.

a meteorológiai intézet jelenti :

hűvös idő

a fehér-tengertől, a német-lengyel síkságon át a balkán-félszigetig mintegy 1000 km széles, alacsony nyomású zóna húzódik. ebben a zónában keveredik a hideg és az enyhe levegő. hatására ezeken a területeken általában erősen felhős az ég, többfelé esik az eső, záporosó, egy-két helyen zivatar is keletkezik, az alpok vidékén néhány helyen havas eső, hó is esik. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön nyugat és észak-európában 2, 9 fokkal alacsonyabb, míg közép és kelet-európa egy részén és a balkán-félszigeten ugyanennyivel magasabb volt mint a sokévi átlag. szombat estig a kárpát-medence időjárását a hűvös levegő határozza meg.

/folyt.köv./

13.44/gw

- 12 -

14.30
3P

14.45
14.50

bb. 24. /időjárás...folytm/gw

“ hazánkban csütörtökön az északi, északnyugati országrészben erősen felhős, vagy borult idő volt. az ország többi részén még néhány órán át sütött a nap. eleinte a dunántúlon, majd később máshol is esett az eső, zápor, néhány helyen zivatar is kialakult. a lehullott csapadék mennyisége helyenként elérte az 5, a nyugati, északnyugati megyékben a 10, 15, néhány helyen a 16, 18 mm-t, sőt sopronban 23 mm-t mértek. a hőmérséklet csúcserőssége a beszivárgó hűvös levegő hatására az északnyugati országrészben csak 8, 13, máshol 14, 21, keleten 21, 23 fok között alakult. pénteken hajnalra a nyugati megyékben 2, máshol 6, 14 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt. a keleti megyékben egy-két helyen zápor alakult ki. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 7, 14 fok között váltakozott.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 17,6 fok volt, a százéves átlagnál 7, 8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mbár, gyengén emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős idő. elszórtan kisebb eső, zápor. időnként megélénkülő, helyenként megerősödő északnyugati, északi szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, plusz 5 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 10 fok körül.

a duna vízállása budapestnél: 404 cm, a víz hőmérséklete: 11,6 fok.

/mti/

- . -

bb. 25. kitüntetés

tr/dg/gw hgy

1981. október 23.

az elnöki tanács barla szabó ödönné k.nagy magdának, az irodalomtudomány kandidátusának az mszmp kb párttörténeti intézete tudományos főmunkatársának, sokéves mozgalmi és tudományos tevékenysége elismeréseként születésnapja és nyugdíjba-vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetés adományozta, a kitüntetést pénteken nemes dezső, a párttörténeti intézet igazgatója nyújtotta át.

/mti/
13.51/gw

- . -
- 13 -

14.15
3P

14.45
14.50

bb. 26. irodalmi nivó-díjak átadása

s/dg/gw hgy

1981. október 23.

a magyar írók szövetsége és a honvédelmi minisztérium 1981-ben is meghirdette meghívásos pályázatát honvédelmi témájú irodalmi művek alkotására. a pályaműveket értékelő zsüri javaslata alapján pénteken délelőtt szántó mihály ezredes átadta a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnökének nivó-díját az idei pályázatra beküldött legkiemelkedőbb művek alkotóinak. nivó-díjat kapott: berkes péter, iszlai zoltán, thiery árpád és baráth lajos író, valamint baranyi ferenc költő. a nivó-díjak átadásakor jelen volt garai gábor kossuth-díjas költő, az írószövetség titkára.

/mti/

- . -

bb. 27. vitasorozat a népfrontban a fogyasztói érdekvédelemről

mm/dg/gw hgy

1981. október 23.

a korábbi évek eredményei, tapasztalatai alapján ez év októberében társadalmi vitasorozatot rendezett a fogyasztói érdekvédelem kérdéseiről a hazafias népfront. a viták résztvevői - termelők, kereskedők, fogyasztók - az eredmények és a viszonylagos árubőség mellett is meglevő választékbeli és területi hiányosságokat elemezték. szót ejtettek a vásárlói jogok hiányos ismeretéről, a kereskedelmi egységek szállítókkal szembeni kiszolgáltatottságáról. tájékoztatást kértek - de nem minden tekintetben kaptak megnyugtató választ - a januártól a kereskedelemben is bevezetendő ötnapos munkahétről. a vitában szerzett információikat megválaszolatlan kérdéseiket a népfront-mozgalom az illetékesek rendelkezésére bocsátja.

/mti/

- . -

bb. 28. készül az aszabor tokaj-hegyalján

kör/ká/gw hgy

1981. október 23.

a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát tolsávi üzemegységében megkezdtek az aszabor készítését. a feldolgozás menete megegyezik a több évszázada kialakult módszerrel, de most már nem zsákokba gyűjtve, lábbal tapossák az aszuszemet, hanem megdarálják azt, vigyázva, hogy a magok össze ne törjenek. az így nyert aszutélesztát óborral öntik fel, a kettőt együtt érlelik, meghatározott ideig. ahány puttony aszu szemnek megfelelő mennyiségű aszutélesztát tesznek egy gönci hordóhoz, amnyi puttonyos aszubort kapnak. az idén három-négy-öt puttonyos aszubort készítenek.

a tokaji aszut, amely természetes édes csemegebor, gönci hordókba fejtve négy-öt évig érlelik a nemespenésszel bevont pinceágakban, amíg megkapja egyedülálló ízét, zamatát.

/mti/

13.59/gw

- . -
- 14 -

14¹⁰
3P

14⁴⁵

bb. 29. a belpolitikai főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. október 23.-án 14.00 óráig

gw hgy

1981. október 23.

1. ösztönző prémiumrendszer a jobb gépkihasználatra
2. szovjet filmek fesztiválja
3. könnyűszerkezetes családi házak
4. próbál a multimédia stúdió
5. őszi parkosítás budapesten
6. vendégművészek az erkel színházban
7. jóléti erdők debrecen határában
8. liszt kéziratok kerültek a soproni muzeumba
9. új felvágottfélék győrből
10. felújítják a kaposvári zeneiskolát
11. szerelik a székesfehérvári térsztagyár gépsorait
12. gyógyszeralapanyag - tökmagból
13. ötéves szőlőtelepítési program szolnok megyében
14. fűtés a füstgázok melegével
15. új típusu, olcsó agrosátort kísérleteztek ki
16. ferromangán urkúti ércből
17. a lottó nyerőszámok
18. szőnyegkiállítás a fényes adolf teremben
19. agrometeorológiai előrejelzés
20. környezetvédelmi ülés gyulán
21. hajózási szakmunkásképzés
22. a gyors alkalmazkodás
23. deák emlékszoba
24. időjárás
25. kitüntetés
26. irodalmi nivó-díjak
27. vitasorozat a népfrontban
28. készül az aszabor
29. hírjegyzék

/mti/

- . -

14.01/gw

-- 15 -

14¹⁵
3P

14⁴⁵

bb.30. sarlós istván látogatása a főváros vii. kerületében

t/gy/gk/bc/ig hgy

1981. október 23.

sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfrent országos tanácsának főtitkára pénteken látogatást tett a főváros vii. kerületében. a pártbizottság székházában futás józsefné, a kerületi pártbizottság titkára és nyirő rózsza, a városrész tanácselnöke fogadta. tájékoztatást adtak a 95 ezer lakosu kerület politikai életéről, gazdasági tevékenységéről, a tervidőszak főbb fejlesztési elképzeléseiről. többek között arról, hogy az erzsébetvárosban, budapest leg-sűrűbben lakott kerületében kiemelt feladat a lakóépületek fel-ujtására és karbantartására szánt összegek ésszerű, koncent-rált felhasználása, a városrész rehabilitációjának megkezdése, a pincék vízmentesítésének folytatása, a bölcsődei-óvodai el-helyezés javítása.

a program a budapesti közlekedési vállalatnál folytatódott, ahol róka miklós, a pártbizottság titkára és daczó józsef vezérigazgató ismertette a budapesti közlekedés helyzetét, a dolgozók előtt álló feladatokat. a politikai bizottság tagja többek között tájékozódott arról, hogy a bkv a lépcsőzetes munkakezdés eddigi eredményeinek megtartása és az ipari kerületek közleke-désének javítása, a zsufoltság csökkentése érdekében valamennyi ipari üzemmel, intézménnyel megállapodást kötött a munkakezdési és -végzési időpontok célszerű megállapítására. sarlós istván ezután megtekintette a vállalat szabó ervin téri forgalomirányító központját.

végül a vii. kerület pártbizottság székházában ^{nagyaktíván} időszzerű kül- és belpolitikai kérdésekről tájékoztatta a kerületi politikai és társadalmi testületek tagjait, a pártszervezetek és a körzeti népfrentbizottságok titkárait. /mti/ ^{Lvezető}

- . -

bb.35. gerzson páál kiállítása szegeden

dén/st/ig hgy

1981. október 23.

a szegedi gulácsy lajos teremben pénteken nyílt meg ger-zson páál munkácsy dijas festőművész tárlata. a kiállításon a művész 30, többségében természeti jelenségeket, tájakat meg-örökítő olajfestményét tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

- . -

15.00/ig

- 16 -

15.30/17
18.45

bb 31. erősödik a termelészövetkezeti együttműködés baranyá-ban - innovációs tsz-társaság alakult

igó/um az hgy

1981. október 23.

baranyában erősödik a termelészövetkezetek együttműködési készsége, ennek jeleként több új társulás született az utób-bi időben. a tsz-szövetség pécsen tartott pénteki küldött-közyűlésén megállapították: a gazdasági társulások és együtt-működésük is hozzájárult ahhoz, hogy 1975-höz képest megkét-szereződött a megye termelészövetkezeteinek nyeresége.

a nagyüzemi gazdaságok által közösen létrehozott pécsi baromfifeldolgozó vállalat elősegítette az ágazat minden eddi-ginél dinamikusabb fejlődését és jövedelmezőségének számotte-vő javulását. a szigetvári palántanevelő közös vállalat geo-termikus energiával működtetett telepén primörzöltséget és szaporítóanyagot állítanak elő. a pannónia társaság, mint az ország első termelészövetkezeti innovációs ügynöksége, a tudo-mány eredményeink a gyakorlatban való gyors és széles körű elterjesztésére vállalkozott. közös erővel hozták létre az ország legnagyobb tsz-gyógyüdülőjét is harkányban.

a gondokról szólva a küldöttközyűlés sürgette a mezőgaz-daságban felhasznált ipari termékek mennyiségének növelését és minőségének javítását. az elmúlt években csak korlátozott-tan bővült az ellátás, egyes területeken pedig még romlott is. a termeléshez szükséges anyagok és eszközök gyakran nem oda és akkor jutnak, ahol és amikor a gazdaságok a legnagyobb ha-tásfokkal tudnák kihasználni azokat.

/folyt.köv./

- 17 -

15.05/um

15.30/17
18.45

bb 31. /erősödik a termelészövetkezeti...folyt./um

hangot kapott az a kívánság is, hogy a termelési rendszerek nyújtsanak több segítséget a gazdaságoknak a termelésben alkalmazott anyagok és a termeléshez felhasznált energiahordozók mennyiségének csökkentéséhez.

állást foglalt a baranyai küldöttközgyűlés mellett - s ezt a tot irányelv-tervezetéhez benyújtott kiegészítő véleményezésbe is belefoglalta -, hogy a fejlődéssel összhangban korszerűsítsék a szövetkezeti gazdálkodást befolyásoló jogi szabályozást. a kötelező szabályzatok indokolatlan nagy számának csökkentése erősítene a tsz-ek önszabályozását, egyszerűbbé és rugalmasabbá tenné a gazdálkodásukat, s ezáltal jobban alkalmazkodhatnának az eltérő természeti és közgazdasági viszonyokhoz.
/mti/

-. -

bb 32. terven felül harmincöt ezer tonna szén tatabányáról - termelési tanácskozások a bányáüzemekben

ráb um az hgy

1981. október 23.

az ötnapos munkahét bevezetése óta javult a munkaidő kihasználása és több mint husz százalékkal emelkedtek a teljesítmények a tatabányai bányákban. többek között erről is szó esett a termelési tanácskozásokon, amelyeket pénteken tartottak a szénmedence valamennyi üzemében. július elsején tértek át a vállalat összes föld alatti és néhány külszíni üzemében az új munkarendre, amelyre alaposan felkészítették a dolgozókat és számos műszaki intézkedést is bevezettek. a korábbinál jobb munkaszervezéssel sikerült elérni, hogy csökkenjen a bányákban a munkaidővesztés és növekedjenek a teljesítmények. július 19. az ezután következő hónapokban már 24 százalékkal javult az ötnapos munkahétben dolgozó bányászok teljesítménye. a kedvező tapasztalatok alapján 1982. január elsejétől általánossá teszik a munkaidő-csökkentést, az ötnapos munkahétet a tatabányai szénbányáknál.

a termelési tanácskozásokon ismertették, hogy az év eleje óta 35 000 tonna szenet és 58 000 tonna brikettet termeltek terven felül a vállalat dolgozói. átlagon felüli teljesítményt nyújtottak a kelet-i. és a csordakuti bányáüzem dolgozói.

/folyt.köv./

- 18 -

15.11/um

16.07

18.07

bb 32. /terven felül ...folyt./um

a vállalat legújabb bányájából - a nagyegyháziból -, ahol júniusban nyitották meg az első frontfejtést - már hosszabb ideje napi 200 vagon szenet küldenek felszínre. az elővájó csapatok dolgoznak az újabb fejtések megnyitásán, mert jövőre az ideinél kétszer több szenet kell felszínre küldeniük naponta a tovább épülő bányából.

az elmúlt háromnegyed év alatt nemcsak többet, de olcsóbban is termeltek a tatabányai bányászok, s a takarékoság, jobb munka, fegyelmezettebb költséggazdálkodás eredményeként a tervhez képest 2,5 százalékkal csökkentették a szén önköltségét. /mti/

-. -

bb 34. tovább fejlesztik a magyar-csehszlovák belkereskedelmi árucserét

sl um pp hgy

1981. október 23.

október 21. és 23. között budapesten tárgyalt juhár zoltán belkereskedelmi államtitkár és ladislav somogyi szlovák kereskedelmi miniszterhelyettes a magyar-csehszlovák állami és szövetkezeti árucseréről. megállapították, hogy az idén jelentősen - csaknem 40 százalékkal - nőtt 1980-hoz viszonyítva a két ország közötti belkereskedelmi választék- és határmenti árucseret forgalom.

pénteken megállapodást irtak alá, amelyben 1982-re a forgalom további 14 százalékos növelését irányozzák elő. így a két ország belkereskedelme együttesen 4 milliárd 800 millió forint értékű fogyasztási cikket szállít egymásnak.

csehszlovákiából többek között gyermekköntyűt, szőnyeg, szövött és kötött alsóruházati cikkeket, méterárut, konfekciót, édességet, sajtot, bébiárut importálunk, magyar bőrdisznóárut, kozmetikai cikkek, kereskedelmi berendezések, műbőr-készítmények ellenében. jelentős fejlesztést irányoztak elő a termelési-együttműködési kapcsolatokban, amelyek révén az ugynevezett apró cikkek forgalmát kívánják bővíteni mindkét oldalon. a két ország gasztronómiai sajátosságainak bemutatására szlovák nemzeti napokat rendeznek a jövő év májusában budapesten, északi szomszédunknál pedig 1982. októberében megrendezik a magyar konyha hetét. /mti/

15.48/um

16.30

17.10

- 19 -

bb 33. országos fazekas kiállítás nyílt siklóson

igó um az hgy

1981. október 23.

a siklósi vár immár a nyolcadik alkalommal adott otthont a gerencsér sebestyén nevét viselő országos fazekaspályázat legjobb munkáinak. az 1898 és 1955 között élt híres siklósi fazekasmester emlékére három évenként hirdet pályázatot a népi iparművészeti tanács és a baranya megyei tanács. hazánkban ez a legjelentősebb művészeti seregszemléje az élő népi kerámiának.

szarka árpád, a város tanácselnöke nyitotta meg pénteken az országos pályázat válogatott műveit bemutató tárlatot, s köszöntötte a kiállítókat, köztük a tizenhárom díjat nyert mestert. a fődíjnak megfelelő gerencsér sebestyén-emlékdíjat idősebb fazekas lajos, a népművészet mestere, a nádudvari fazekasdinasztia feje és fusz lajos fiatal népi iparművész, szekszárdi fazekas kapta.

az idén csaknem százan vettek részt a gerencsér sebestyén fazekaspályázaton az ország minden részéből, s a pályázóknak több mint a fele most jelentkezett először siklóson. a népi kerámia mai alkotónemzedékének örvendetes megfiatalodását jelzi ez. a kiállított több mint kétszáz mű legjobbjaikat nemes formák, meleg színskála és nagyvonalú diszítés jellemzi. változatlanul őrzi rangos helyét a turi műhely. a mezőturi fazekasszövetkezet tagjai két első, két második és egy harmadik díjat nyertek.

a viii. gerencsér sebestyén fazekaspályázat alkotásai 1982. április 23-ig láthatók a siklósi vármuzeumban. /mti/

-.-

bb 36. bajai városképek kiállítása

lász um st hgy

1981. október 23.

bajai városképekből nyílt kiállítás pénteken a városi józsef attila művelődési központban. a helyi duna fotóklub által rendezett tárlaton régi metszetek, fénykép felvételek szemléltetik baja építészeti kialakulását. a város főteréről már a múlt század végén sok látkép készült, és sok kép maradt épületeiről is. /mti/

15.55/um

- 20 -

16.35

17.15

bb 37. új leletekkel gazdagodva ismét megnyílt pécssett a reneszánsz kőtár

kász um st hgy

1981. október 23.

pécs „muzeum utcájában, pénteken ismét megnyílt a reneszánsz kőtár, amely most a legújabb régészeti kutatások leleteivel gazdagítva tárja a látogató elé baranya megye területén az ezeröttszáz éves elejétől felvirágzó, önálló kőfaragó műhely alkotásait. a pécssett 1505 után kialakult reneszánsz építőművészeti központ alkotásai dalmát kőfaragó mesterek kézjegyéről tanuskodnak. jellegzetes rozettás és delfines motívumai, amelyek például szatmári györgy pécsi püspök palotáját díszítették, megtalálhatók az adriai tenger partján fekvő trogir épületein is. a baranyai reneszánszt felidéző kőtárban kiállították a mecseki máré-várban feltárt új leleteket, amelyek nyomán nemcsak mivesen faragott kőpárkányokat, ajtó és ablakkereteket, hanem egész épületrészeket rekonstruáltak a régészek. a díszes kövek töredékeit úgy mutatja be a kiállítás, hogy a kőtár látogatói képet alkothassanak azok eredeti rendeltetéséről. ezt segítik az épületek korabeli rajzai és a rekonstrukciós ábrák is. /mti/

-.-

bb. 38. gátak közé szorítják az öngyulladásból keletkezett tüzet vasas-bányán

han/rj st hgy

1981. október 23.

a mecseki szénbányák vasasi üzemében ötödik napja dolgoznak a kétszázötven méter mélységben, öngyulladásból keletkezett tűz lokalizálásán. a védekezést nehezíti, hogy három bányaszint közötti, összekötő vágatot kell hermetikusan elkülöníteni, ami azt jelenti, hogy egyidejűleg több helyen kell védekezni. a speciális felszereléssel ellátott bányamentők és az őket kiszolgáló dolgozók megállás nélkül építik, erősítik a gátakat, hogy elzárják a szén izzását előtérő levegő útját. a tűz felőli részén először a mentőakcióban résztvevő emberek védelmére emeltek külön gátat, s innen kifelé haladva készülnek az erős, végleges gátak homokzsákból, illetve 80 cm vastag betonfalak közé nyomott iszappal, vagy műanyaghab felhasználásával. pénteken egy szinten sikerült a végleges elzárás, két szinten pedig még folytatják az iszapoltást. közben állandóan mérik, ellenőrzik, nem tör-e újabb részt a tüzet szító levegő.

a tűz észlelése után, biztonsági okokból két műszak termelését felfüggesztették. a vasasi bányászok a termelés kiesés pótlására szombati pihenő napjukon hétköznapi termelést vállaltak. /mti/

-.-

-21-

16.05 rj

16.40

17.15

bb. 39. bubos vitéz-tamási áron bemutató nyiregyházában

kal/st/rj hgy

1981. október 23.

tamási áron bubos vitéz című mesejátékát mutatták be gyermek előadáson pénteken a nyiregyházi móríciz zsigmond színházban. az előadást balázs ádám rendezte, a jelmezek, illetve a díszletek tervezője - egyaránt vendégként - pilinyi mártia és dóra gabor volt. a betétdalok zenéjét tomasovszki páál szerezte, a versbetéteket ratkó józsef józsef attila-dijas költő írta. a főbb szerepek alakítói: györgyfalvay péter, venes emmy, stettner ottó, horváth istván, berkí antal és lengyel istván. /mti/

-.-

bb. 40. befejeződött a kgst-tagállamok árhivatali vezetőinek értekezlete

st/rj pp hgy

1981. október 23.

pénteken befejeződött budapesten a kgst tagállamok árhivatali vezetői értekezletének 14. ülése. a résztvevők tájékoztatták egymást a termelői árrendszereikben idén végrehajtott és jövőre tervezett változtatásokról. eszmecsereét folytatták az árképzési módszerek tökéletesítésére tett lépésekről és a gazdasági integrációt előmozdító reformokról. megvitatták a tüzelőanyag- és nyersanyagforrások racionális felhasználására tett intézkedéseiket. a delegációk vezetőit fogadta marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese. /mti/

-.-

bb. 41. szabolcsi tsz-ek társulása a fahulladék hasznosítására

kal/st/rj hgy

1981. október 23.

nyolc szabolcs-szatmári termelőszövetkezet részvételével gazdasági társaság alakult pénteken a fanyesedék hasznosítására. az alapító szövetkezetek a rakamazi győzelem tsz gesztorságával a háztájit is beszámítva több mint kétezer hektáron természetnek télialmát, s a gyümölcsfák metszésekor évente csaknem tízezer tonna fahulladék keletkezik. ezt korábban elégették, jobb esetben komposztálva trágyaként próbálták hasznosítani. a most megalkotott társaság olyan aprítógépet kíván beszerezni, amely óránként 30 köbméternyi fahulladék feldolgozására képes. az általa feldolgozott faanyagot a társult termelőszövetkezetek állattenyésztő telepeik és szociális épületeik, majorjaik fűtésére, szárítórendsze-reik üzemeltetésére kívánják felhasználni.

/folyt.köv./

16.15 rj

-22-

16⁵⁰

12. 20

bb. 41. / szabolcsi tsz-ek... 1. folyt./rj

az előzetes számítások szerint a fűtőolaj megtakarításából a költségek alig két esztendő alatt megtérülnek. a tervek szerint az aprítógépet 1982 januárjában helyezik üzembe. /mti/

-.-

bb 42. rokkantak nemzetközi éve 1981 - négyrészes amatőr film

t me um dg ie

1981. október 23.

a hallássérültek, a vakok és gyengélátók, az értelmi fogyatékosok, a mozgássérültek életét, rehabilitációját bemutató filmet készített a hallássérültek országos szövetsége. a rokkantak nemzetközi éve - 1981 című négyrészes amatőr film - miként pénteken a szövetség székházában a sajtó képviselőinek elmondták - társadalmi összefogás eredménye. célja, hogy a testi és szellemi fogyatékos emberekre irányítsa a társadalom figyelmét. átfogó képet ad arról, hogy magyarországon miként gondoskodnak a rokkantak ellátásáról, neveléséről, oktatásáról, szakképzéséről, társadalmi beilleszkedéséről.

a film megismerteti azt az erőfeszítést, amelyet orvosok, egészségügyi dolgozók, pedagógusok, s a társadalom más önzetlen, segítőkész tagjai tesznek azért, hogy megkönnyítsék a kisebb-nagyobb mértékben rokkant emberek mozgását, mindennapi tevékenységét, részvételét a társadalmi hasznos munkában. a dokumentum értékű képsorok bizonyítják: az alkotás öröme, a sikerélmény növeli a rokkantak önbizalmát, életkedvét, ám arra is figyelmeztetnek, hogy további hatékony intézkedések szükségesek a szociális intézmények hálózatának bővítése, a rokkantság megelőzése, a rokkantak rehabilitációja érdekében.

a filmet az oktatási intézmények és társadalmi szervezetek rendezvényein mutatják be. /mti/

-.-

16.55/um

- 23 -

14⁰⁰

12. 20

bb 43. obasanjo tábormok magyarországi látogatása

um dg ie

1981. október 23.

olusegun obasanjo tábormok, volt köztársasági elnök nigériai közéleti személyiségek és gazdasági vezetők egy csoportja élén október 20-23 között látogatást tett magyarországon. marjai józsef, a kormány elnökhelyettese átfogó megbeszélést folytatott olusegun obasanjival és a kíséretében lévő személyiségekkel a két ország gazdasági együttműködésének mai és távlati feltételeiről, a szükséges teendőkről. a vendégek schultheisz emil és veress péter miniszterekkel, valamint juhász ádám és soós gábor államtitkárokkal az egészségügyet és orvosi technikát, az autóbusz- és izzólámpagyártást, továbbá a mezőgazdaságot és élelmiszeripart érintő magyar-nigériai együttműködés fejlesztéséről tárgyaltak. obasanjo tábormok és kísérete látogatást tett több mezőgazdasági és ipari vállalatnál, intézményben. a tárgyalások eredményeképpen több területen a kooperáció kialakítására, illetve az elhatározott együttműködés fejlesztési ütemének meggyorsítására megállapodások jöttek létre. losonczy páál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke udvariassági látogatáson fogadta olusegun obasanjót. /mti/

-. -

bb 44. tevan margit emlékkiállítás

i is um dg ie

1981. október 23.

tevan margit ötvösművész munkáiból nyílt emlékkiállítás pénteken az iparművészeti muzeumban. a 80 esztendőre született és három éve elhunyt munkácsy-díjas művész több évtizedes tevékenységéről ad keresztmetszetet a 120 alkotás és tizegy-néhány vázlat, a sárga- és vörösréz, ónból és bronzból készült kelyhek, vázák, tálak, plakettek és öntött díszítő elemek értő elrendezésének segítségével követhetők nyomon tevan margit alkotói korszakai, művészi megújulásai.

az év végéig látogatható kiállítást koczogh ákos művészeti író, a mai magyar művészet sorozatban megjelent tevanmonográfia szerzője nyitotta meg. /mti/

17.00/um

- 24 -

14.05

17.00

bb 45. megkoszorúzták palló imre siremlékét

i is um dg ie

1981. október 23.

dr. palló imre kossuth-díjas kiváló művész, az operaház néhai magánénekes és igazgatója születésének 90. évfordulója alkalmából pénteken megemlékezést tartottak a farkasréti temetőben. mihály andrás, a magyar állami operaház igazgatója felidézte az intézmény egykori kiválóságának alakját, majd a társulat nevében koszorút helyezett el a siremléken. /mti/

-. -

bb 46. e m b a r g ó 18.00 óráig!

lázár györgy üdvözlő távirata andreasz papandreuhoz

k um bc ie

1981. október 23.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte andreasz papandreut a görög köztársaság miniszterelnökévé történt kinevezése és az új görög kormány megalakulása alkalmából. /mti/

bb 47. e m b a r g ó 18.00 óráig!

üdvözlő távirat a zambiai nemzeti ünnep alkalmából

k um bc ie

1981. október 23.

losonczy páál, az elnöki tanács elnöke zambia köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte dr. kenneth kaunda köztársasági elnököt. /mti/

-. -

bb 49. e m b a r g ó 18.00 óráig!

tanácskozás az európai helyzetről

um dg ie

1981. október 23.

október 20-23 között prágában tartotta ülését bulgária, csehszlovákia, magyarország, az ndk, lengyelország és a szovjetunió nemzetközi kapcsolatokat kutató intézeteinek európai biztonsági és együttműködési állandó bizottsága. a tanácskozáson a résztvevők - közülük gyovai gyula, a magyar külügyi intézet igazgatója által vezetett magyar küldöttség - a jelenlegi európai helyzetet és annak a nyolcvanas évek első felében várható alakulását értékelték. /mti/

17.07/um

- 25 -

14.15

17.00

bb 48. e m b a r g ó 18.00 óráig!

megbízólevél-átadások

k um bc

1981. október 23.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta dr. antonio casas salvit, a venezuelai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt garai róbert külügyminiszterhelyettes.

x x x

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta thomas rechnagel rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a dán királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes. /mti/

-. -

bb. 50. népfront tanácskozás a kommunális kötvényről

t/-ár/rj dg ie

1981. október 23.

a lakosságot közvetlenül szolgáló létesítmények, a helyi intézményhálózat fejlesztésének egyik új eszközéről, a kommunális kötvényekről tájékozódott pénteki ülésén a hazafias népfront településpolitikai munkabizottságának város- és községgazdálkodási albizottsága, a hmf ot székházában megtartott tanácskozáson fekete lászló, az otp vezérigazgató helyettese utalt arra, hogy a jelenlegi tervidőszak fejlesztési lehetőségeinek tükrében mind fontosabbá válik a lakosság áldozatkészségének hasznosítása, a tanácsai beruházások megvalósításában. ehhez azonban a helyi kezdeményezéseknek az eddigieknél szervezettebb támogatása szükséges. ennek érdekében dolgozta ki az otp a kommunális kötvény-formát, amelylyel érdekeltté kívánja tenni a lakosságot abban, hogy megtakarításait tartós betétben helyezze el, s ezzel egyszersmind segítse a kommunális feladatok mielőbbi megoldását.

e forma lényege: egy-egy településen értékpapírokat bocsátanak ki, amelyek a helyi tanács tervében szereplő és az alapellátást szolgáló valamely létesítmény anyagi fedezetét teremtik elő, illetve azt egészítik ki, s amelyeket bárki megvásárolhat. az otp a lényegében tartós betétként kezelt kötvényeket három-négy éves lejáratú idő után, 5,5 százalékos kamattal fizeti vissza. a tanácsnak pedig az értékesített kötvények összegétől függően - hasonló lejáratú idővel - hitel nyújt a beruházáshoz.

/folyt.köv./
17.15 rj

-26-

bb. 50. /népfront tanácskozás... 1. folyt./rj

ez évtől kísérletként az ország tíz településén be is vezetik a településfejlesztési hozzájárulás új eszközét - hangzott el az ülésen. a települések kiválasztásánál azokat a megyéket részesítették előnyben, ahol a kisebb-nagyobb közösségek már eddig is bizonyították áldozatkészségüket: az átlagosnál nagyobb értékű társadalmi munkát végeztek. amellet arra is ügyeltek, hogy valamennyi település-kategória képviselői szerepeljenek az „úttörők” között. a kísérleti megvalósítást széles körű előkészítő munka előzte meg, s ennek eredményeként a következő hetekben-hónapokban kibocsátják a kötvényeket.

tatabányán a tervek szerint egy százszemélyes óvoda épül meg, a tanácsai költségvetési összeghez és a vállalatok támogatásához hozzájáruló kötvény-kibocsátásból tervezett nyolcmillió forintot. arra az esetre is gondoltak, ha vártnál kevesebben vásárolnak ilyen értékpapírokat: ekkor egy már meglévő óvoda bővítésére fordítják a pénzt. baján a szennyvízcsatorna-rendszer megteremtéséhez várnak tízmillió forintnyi hitelt a kötvény-kibocsátás révén. vas megyei nádasson az általános iskola bővítését, a baranya megyei boly községben pedig az öregek napközi otthonának felépítését tervezik a kötvények segítségével. a legnagyobb összeget, több mint 20 millió forintot, hajduszoboszlón várják az új orvosi rendelőintézet létesítéséhez, s ezért - miként a városi tanács képviselője elmondta - nemcsak az ott-lakókat, hanem a másutt élő lokálpatriotákat és a hétfélig házak tulajdonosait is igyekeznek mozgósítani a közhasznú befektetésre.

az ülésen hangsúlyozták az alapos előkészítés fontosságát: az állampolgárok kapjanak pontos tájékoztatást a tervezett létesítmény hasznáról, jellemzőiről, egyszóval tudják, hogy mire használják pénzüket. ebben a tanácsok mellett nagy szerep hárul a helyi népfront-bizottságok felvilágosító, közvéleményformáló tevékenységére. s e munka nem állhat meg a szervezés szakaszánál, hiszen csak akkor lehet eredményes eszköze a kommunális kötvény társadalmi céljainak megvalósulásának, ha a lakosság mindvégig figyelemmel kísérheti az életkörülményeinek javítását szolgáló beruházásokat. /mti/

-. -

17.20 rj

-27-

14:30

17. 11

14:30

17. 11

bb. 52. a magyar ensz társaság nyilatkozata az ensz napja alkal-
mából

k/ár/pá/rj dg ie

1981. október 23.

a második világháború győzelmes befejezése után, 1945-ben, san franciscóban 50 állam képviselői hagyták jóvá az új világ-
fórum, az egyesült nemzetek szervezete alapokmányát, amelyet októ-
ber 24-én ratifikáltak. azóta minden esztendőben e napon emlékeznek
meg az ensz napjáról.

ebből az alkalomból a magyar ensz társaság intéző bizottsá-
ga pénteken nyilatkozatot tett közzé, amelyben hangsúlyozza:
az ensz-közgyűlés idei ülészakán 156 tagállam vesz részt, s a
tagállamok megháromszorozódásának pusztán ténye is mutatja, hogy
milyen nagyot változott az elmúlt évtizedekben a világ. a gyar-
mati sorból függetlené váló országok tábora évről-évre növekedett,
számuk mára 120 fölé emelkedett. az ensz alapokmánya kiállta az
idő próbáját, szelleme tökéletesen megfelel korunk követelményei-
nek: „elhatároztuk, hogy megmentjük a jövő nemzedéket a háború
borzalmaiból, hitet teszünk az alapvető emberi jogok, a személyi-
ség méltósága, a kis és a nagy népek egyenjogúsága mellett.
türelmet gyakorolunk és egymással jószomszédként, békességben élünk
együtt.„

olyan időpontban ült össze idén a közgyűlés, amikor a nemzet-
közi helyzet rosszabbodása, a feszültség növekedése, az egyesült
államok, az imperialista erők példátlan fegyverkezési hajszája, s
a kialakult erőegyensúly megbontására irányuló törekvése megnö-
velte az ensz szerepét, a tagállamok felelősségét - mutat rá a nyi-
latkozaton, a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben a világszer-
vezet legfőbb feladata a fegyverkezés megfékezése, a nemzetközi bé-
ke és biztonság megővése.

a szovjetunió, a varsói szerződés országainak javaslatait, a
jelenlegi közgyűlésen is az egyetemes biztonság alapvető kérdé-
seivel foglalkoznak, a fegyverkezési hajszát megfékezésére, a fe-
szültségi góccok felszámolására irányulnak - állapítja meg a továbbiak-
ban a nyilatkozat, emlékeztetve arra, hogy különösen nagyjelentőségű
deklaráció-tervezetet terjesztett a közgyűlés elé a szovjetunió kül-
döttsége: nyilvánítsák az emberiség elleni büntettnek a nukleáris
fegyver elsőként való alkalmazását, ugyancsak fontos szovjet javas-
lat: a világ államai kössenek szerződést, amely megtiltana minden-
fajta fegyvernek a világűrbe telepítését. a szovjetunió ismételten
tanuljelét adta a háborús veszély csökkentésére irányuló eltökéltsé-
gének. örömdetes, hogy a közgyűlés 1982 nyarára összehívta a második
rendkívüli leszerelési ülészakot.
/folyt.köv./

-28-

bb. 52. / a magyar... 1. folyt./rj

az ensz napján kezdődő leszerelési hét lehetőséget ad a világ
békeszerető erőinek, hogy felhívják a világ népei figyelmét a fegy-
verkezési hajszát veszélyeire, mozgósítsa a közvéleményt a sikeres
leszerelési tárgyalásokhoz szükséges légkör megteremtésére - hangoztatja
az állásfoglalás, idézve puja frigyos külügyminiszternek a mostani
ülészakon elhangzott felszólalását: „hisszük, hogy a jelenlegi
feszült helyzet átmeneti jellegű, és a nemzetek közössége újra
visszatérhet a mindenki számára gyümölcsöző kapcsolatokhoz és a
nemzetközi együttműködéshez.„/mti/

-.-

bb. 53. befejeződött a csapágyipari tanácskozás debrecenben

tár/st/rj ie

1981. október 23.

a jegyzőkönyvek aláírásával pénteken befejeződött debrecenben
az európai szocialista országok csapágyipari együttműködési szer-
vezete tudományos-műszaki tanácsának 14. ülészakája. a tanácskozás-
nak, amelyen nyolc ország csapágyiparának képviselői vettek részt;
a magyar gördülőcsapágy művek adott otthont. a négy nap alatt megvi-
tatták a tagországok által kidolgozott fejlesztési elképzeléseket,
s meghatározták az elkövetkező időszak feladatait, korszerűsítet-
ték a csapágygyártási technológiák kidolgozásának alapelveit. fog-
lalkoztak a csapágygyártásban alkalmazható anyag- és energiatakarékos-
sági megoldásokkal is. a tagországok részletesen tájékoztatták egy-
másat az általuk kifejlesztett célgépekről, műszerekről, amelyek a
hatékonyság fokozása mellett a termékek minőségét is javítják. a
magyar csapágyipar képviselői a csapágygyűrűk hőkezeléséről és az ezt
követő roncsolásmentes anyagvizsgálatokról számoltak be az ülés-
szakon. /mti/

-.-

bb. 54. időjárásjelentés

rj ie

1981. október 23.

a meteorológiai intézet jelenti október 23-án, pénteken este:

hűvös idő

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, néhány he-
lyen záporral. időnként meglehetősen, helyenként megerősödik az észak-
nyugati, északi szél. néhány órás napsütésre lehet számítani. a
hőmérséklet holnap kora délután 10 fok körül lesz. /mti/

18.20 rj

-29-

bb 55. befejeződött a gagarin hőerőmű öt éves rekonstrukciója

kov um az ie

1981. október 23.

hatékonyabb energiatermelésre vált alkalmassá a gagarin hőerőmű az utóbbi öt évben elvégzett rekonstrukciója által. Visontán, az erőmű tanácskozási munkájában pénteken munkásgyűlésen összegezték a felújítási munkák eredményeit, tapasztalatait, elmondották, hogy a 800 megawattos erőmű - melynek felújítását 1977-ben kezdték és az idén októberben fejezték be - a felújítással párhuzamosan, folyamatosan és tervszerűen termelt, az erőműben 1,8 milliárd forintot költöttek karbantartásra, ebből 750 millió forintot kimondottan a felújításra fordítottak, újjászültek a turbinák és a kazánok, öt év alatt mintegy 800 kilométernyi nagynyomású acélsövet cseréltek ki, háromezer tonnányi új acélszerkezetet építettek be.

a felújítást hálótér szerinti, számítógépek alkalmazásával oldották meg, amire azért volt szükség, mert egy-egy blokk felújításánál sokféle munkát kellett összehangolni, a rekonstrukcióra előírt 646 naptári nappól 14 napot faragtak le, az ebből származó többlet energiatermelés mintegy 50 millió kilowattóra, ami egy miskolc nagyságu város évi fogyasztásával egyenlő. a felújítás eredményeként új beruházás nélkül évenként mintegy 600 millió kilowattórával növekszik a gagarin hőerőmű termelése, a jövő évben már várhatóan 4,5 milliárd kilowattóra villamosenergiát termelnek az öt év előtti 3,9 milliárdnál szemben. ennek azért van különös jelentősége, mert a visontai lignitből állítják elő legolcsóbban hazánkban a villamosenergiát.

a gagarin hőerőmű rekonstrukcióját helybeli szakemberek végezték el, a csucsidőszakokban 700-800-an is dolgoztak és a feladatokat a termeléssel párhuzamosan egy-egy blokk 3-4 hónapra történő leállításával végezték el, az új - 95 százalékban magyar gyártmányú - berendezések kopásállóbbak, kevesebb karbantartást igényelnek az eddigiekénél.

a munkásgyűlésen részt vettek a gagarin hőerőmű dolgozóival együtt a berendezéseket gyártó vállalatok képviselői is. a munkában élenjárók között jutalmat osztottak ki, heten pedig megkapták a miniszter által adományozott kiváló munkáért kitüntetést. /mti/

-.-

- 30 -

18.20/um

18.20

18.20

18.20

bb 56. ifju virágkötők országos versenye

mze um ká ie

1981. október 23.

országos ifjúsági virágkötészeti versenyt pénteken mosonmagyaróváron, az agrártudományi egyetem dísztermében, az eseményen 36 fiatal virágkötő versengett az elsőségért. a menasszonyi csokor kategóriában az első helyet megosztva turiné horváth edit és szabóné benoze anikó, a tőkert dolgozó nyerték el, a koszorufonásban boros hajnal, mskolci versenyző bizonyult a legjobbnak, az ugynevezett meglepetés-csokor kategóriában bajtócán jános, a budapesti rozmarin tisz virágkötője kapta az első díjat, míg a térbeli kompozíció kategóriájában márki ágnes, a mosonmagyaróvári városgazdálkodási vállalat dolgozója szerezte meg a győzelmet.

a virágköteményekből, koszorúból, zöld növényekkel ékesített virágkompozíciókból a verseny után látványos kiállítás nyílt az egyetem dísztermében. /mti/

-.-

bb 57. felhasználható 19 órától

musical bemutató a békéscsabai jókai színházban

bty um st ie

1981. október 23.

shakespeare-sztevanovity-madarász: tévedések vigjátéka című kétrészes musicalját mutatták be pénteken a békéscsabai jókai színházban rencz antal és ungár tamás rendezésében, a díszletet és a jelmezeket gyarmathy ágnes tervezte, a koreográfiát széki józsef tanította be, a főbb szerepeket medgyessy pál, szakely tamás, felföldi lászló, szentirmay éva, dénes piroska és pusztaszeri emília játszották. /mti/

bb 59. felhasználható 19 órától

a grazi vonóstrió salgótarjánban

trné um st ie

1981. október 23.

a grazi vonóstrió vendégszerelt pénteken salgótarjánban, a nógrádi sándor muzeumban adott koncerten a grazi művészek kodály, beethoven, michael haydn és armin knab műveit szóltatták meg. /mti/

18.33/um

18.33

18.33

18.33

- 31 -

bb 58. felhasználható 19 órától!

belga kórus hangversenye esztergomban

ber um st ie

1981. október 23.

nagy sikerű hangversennyel mutatkozott be pénteken esztergomban a petőfi művelődési központban az eupeni marienchor kórus. a belga együttes műsorán klasszikus művek, xx. századi magyar szerzők alkotásai és belga folklór számok szerepeltek. az esztergomi labor műszeripari művek balassa bálint kórusának a meghívására érkezett 23 tagú férfikar ötnapos magyarországi tartózkodása során még több hangversenyt ad. vendéglátója, az esztergomi együttes áprilisban utazik belgiumba.
/mti/

bb 60. Lambo professzor tárgyalásai

um dg ie

1981. október 23.

adeoye t. Lambo professzor, az egészségügyi világszervezet főigazgatójának első helyettese schultheisz emil egészségügyi miniszter meghívására néhány napos látogatást tett Magyarországon.

Lambo professzor megbeszéléseket folytatott az egészségügyi miniszterrel és vezető munkatársaival az egészségügyi világszervezet és Magyarország együttműködésének fejlesztésével összefüggő kérdésekről. a megbeszélések eredményeként kifejezésre jutott, hogy mind az orvostudomány és az egészségügy, mind az orvosi technika és gyógyszergyártás területén a szervezet fokozottabb mértékben igényli a magyar szellemi kapacitás és ipari erőforrások bekapcsolódását az egészségügyi világszervezet által támogatott programok megvalósításába-

a. t. Lambo professzort fogadta marjai józsef miniszterelnökhelyettes is. /mti/

18.40/um

18.40/um

18.40/um

Handwritten signature

--

- 32 -

60.008/X

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTT / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1981. október 23.

bb 51.

k ö z l e m é n y
a magyar szocialista munkáspárt központi
bizottságának 1981. október 22-i
ülésétől

um rj ie

1981. október 23.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1981. október 22-én kádár jános elvtárs elnöklétével ülést tartott. az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai, a központi ellenőrző bizottság titkára, a szakszervezetek országos tanácsának titkárai, a minisztertanács tagjai, az országos anyag- és árhivatal elnöke, a központi statisztikai hivatal elnöke, az állami bér- és munkaügyi hivatal elnöke és a központi sajtó vezetői.

/folyt.köv./

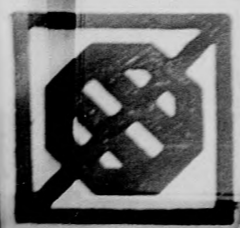
17.30/um

17.30/um

Handwritten initials

Handwritten signature

- 1 -

a központi bizottság megvitatta és elfogadta:

- gyenes andrás elvtársnak, a központi bizottság titkárnak előterjesztésében az időszerű nemzetközi kérdésekről adott tájékoztatót;

- faluvégi lajos elvtársnak, a központi bizottság tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének előterjesztésében a lakásépítés, -fenntartás, -gazdálkodás és -elosztás fejlesztésének irányelveit.

1.

a központi bizottság áttekintette az időszerű nemzetközi kérdéseket, a párt- és állami szerveknek a legutóbbi ülés óta végzett külpolitikai tevékenységét.

1./ a központi bizottság rámutatott: a katonai erőegyensúly megbontására, a fegyverkezési verseny fokozására irányuló imperialista törekvések továbbra is mérgezik a nemzetközi légkört, veszélyeztetik a világ békéjét. a magyar nép a világ békeszerető erőivel együtt abban érdekelt és azért küzd, hogy megőrizzük és megszilárdítsuk az enyhülés vívmányait, csökkenjen a nukleáris háboru veszélye, mérséklődjön a katonai szembenállás szintje Európában és az egész világon, ne kerüljön sor a fegyverkezési verseny új fordulójának kibontakozására, s tárgyalásokkal rendezzék a vitás nemzetközi kérdéseket.

a világbéke megőrzése, a nemzetközi biztonság megszilárdítása szempontjából meghatározó fontosságú a szovjetunió és az amerikai egyesült államok kapcsolatainak alakulása, a magyar közvélemény üdvözlöi a szovjet-amerikai párbeszéd felújítását, a megállapodást a tárgyalások megkezdéséről a közep-távotávolságú nukleáris rakéták kérdésében.

a központi bizottság hangsúlyozta, hogy veszélyes konfliktusokkal, feszültségekkel terhes világunkban elengedhetetlenül szükséges minden felelős politikai tényező, békeszerető erő cselekvő fellépése az enyhülés vívmányainak megőrzéséhez. a magyar népköztársaság kész további kezdeményezésekre, erőfeszítésekre a békés egymás mellett élés politikájának megszilárdítása és elmélyítése érdekében.

/folyt.köv./

- 2 -

17.35/um

14.45

14.45

14.45

a központi bizottság nagy jelentőséget tulajdonít a néptömegek aktív fellépésének a nato rakétatelepítési tervei és egy európai korlátozott nukleáris háboru örült ötlete ellen. népünk szolidáris a fegyverkezési hajsza és a háborus veszély fokozása ellen tiltakozó megmozdulásokkal, európa és a világ sorsa iránt érzett felelős tenniakarással. a különböző társadalmi osztályok, rétegek, különféle politikai mozgalmak és más szervezetek együttes akciói fontos hozzájárulást jelentenek az emberiség békés jövőjének biztosításához.

2./ a magyar népköztársaság érdekelt abban, hogy az európai biztonság és együttműködés kérdéseit tárgyaló madridi találkozó eredményes munkát végezzen. kormányunk következetesen arra törekszik, hogy a tanácskozás járuljon hozzá a helsinki folyamat megőrzéséhez és továbbviteléhez. a résztvevő államok küldöttségeinek felelősségteljes, rugalmas magatartásával, ésszerű kompromisszumokkal biztosítható a találkozó eredményes befejezése; megállapodás érhető el az európai leszerelés és katonai enyhülés kérdéseivel foglalkozó konferencia összehívásáról, a helsinki záróokmányban foglalt ajánlások megvalósítását szolgáló újabb lépésekről.

3./ a központi bizottság méltatta azoknak a tanácskozásoknak a fontosságát, amelyeket l. i. brezsnyev elvtárs, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke a szocialista országok pártvezetőivel folytatott a krim félszigeten. aláhozta a szocialista közösség országai együttműködésében rejlő lehetőségek fokozottabb kihasználásának, a politikai és gazdasági kapcsolatok további erősítésének jelentőségét.

kifejezte egyetértését kádár jános és leonyid brezsnyev elvtárs megbeszélésének eredményeivel, és hangsúlyozta a testvéri magyar-szovjet kapcsolatok sokoldalú fejlesztésének szükségességét.

a központi bizottság megerősítette hazánk érdekelttségét abban, hogy a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának legutóbbi szófiai tanácsülésén született közös elhatározásokkal összhangban fejlődjön az együttműködés hatékonysága.

/folyt.köv./

- 3 -

17.40/um

14.40

14.40

bb. 51. / közlemény a magyar szocialista... 3. folyt./rj

4./ a magyar kommunistákat, dolgozó népünket növekvő aggodalommal tölti el, hogy lengyelországban a szélsőséges erők egyre nyitabban lépnek fel a szocialista társadalom gazdasági és politikai alapjai ellen, a hatalom megragadására törekednek. meghirdetett programjuk és akcióik bomlasztják a lengyel népköztársaság alkotmányos rendjét, aláássák vívmányait, ellentétesek a lengyel nép érdekeivel, gyengítik a szocialista közösség egységét és együttműködését, s veszélyeztetik az európai egyensúlyt, a földrész békéjét.

központi bizottságunk - összhangban a lengyel pártvezetés megállapításaival - úgy véli, hogy csak a tettek és a következetes fellépés torlaszolhatja el az ellenforradalom útját, és vezethet el a lengyel társadalom szocialista konszolidációjához. a szocializmus lengyelországi hívei a néphatalom megvédéséért vívott küzdelmükben - a szocializmus, a haladás nemzetközi erőinek sorában - szilárdan támaszkodhatnak a magyar kommunisták, a magyar nép testvéri, internacionalista támogatására.

a nemzetközi élet minden felelős politikai tényezőjének abból kell kiindulnia: a népek, a béke érdeke azt követeli, hogy lengyelország ne a nemzetközi feszültség növekedésének egyik forrása, hanem stabilizáló erő legyen Európában.

5./ a magyar népköztársaság változat

lanul arra törekszik, hogy a békés egymás mellett élés politikájának megfelelően fejlessze az együttműködést a más társadalmi rendszerű országokkal Európában és a földrész határain túl. a kölcsönösen előnyös kapcsolatok bővítéséhez járultak hozzá a közelmúltban miniszterelnökünk görögországban és dániában folytatott tárgyalásai. kuvait uralkodójának magyarországi hivatalos látogatása jól szolgálta államközi kapcsolataink továbbfejlesztését.

6./ a központi bizottság megerősítette hazánk, népünk szolidaritását a nemzeti függetlenség megszilárdításáért és a társadalmi haladásért, az imperializmus ellen küzdő fejlődő országokkal.

/folyt.köv./

17.45 rj

18⁰⁰

-4-

bb. 51. / közlemény a magyar szocialista... 4. folyt./rj

az angolai népi köztársaság josé eduardo dos santos elnök által vezetett párt- és állami küldöttségének magyarországon tett hivatalos, baráti látogatása fontos esemény volt pártjaink, országaink és népeink sokoldalúan fejlődő internacionalista kapcsolataiban. a két ország közötti barátsági és együttműködési szerződés, az mszmp és az mpla-munkapárt közötti kapcsolatok továbbfejlesztéséről szóló megállapodás új lehetőségeket teremt együttműködésünk elmélyítéséhez. pártunk, kormányunk, a magyar nép támogatja az angolai nép forradalmát és azt a harcát, amelyet a sorozatosan ismétlődő imperialista agresszív támadásokkal szemben hazája szuverenitásának és területi integritásának védelméért folytat.

moamer el-kadhafi ezredesnek, a népi libia vezetőjének magyarországon tett hivatalos, baráti látogatása újabb ösztönzést adott szé

les körü kapcsolataink és együttműködésünk további elmélyítéséhez.

hazánk és szíria baráti kapcsolataiban jelentős esemény volt a szíriai arab ujjászületés szocialista pártja delegációjának magyarországi látogatása.

párt- és kormányküldöttségünk részvétele a nicaraguai forradalom győzelmének második és a sandinista nemzeti felszabadítási front megalakulásának huszadik évfordulóján rendezett ünnepségeken, valamint a magyarországon folytatott megbeszéléseink újólag megerősítették hazánk, népünk szolidaritását a nicaraguai nép nemzeti-társadalmi felemelkedésének ügyével.

7./ a magyar szocialista munkáspárt az internacionalista szolidaritás és az elvtársi együttműködés szellemében ápolja és fejleszti kapcsolatait a kommunista pártokkal.

pártjaink, országaink, szocializmust építő népeink kapcsolatait szolgálta küldöttségünk részvétele a mongol népi forradalom 60. évfordulójának ünnepségein és a lengyel egyesült munkáspárt ix., rendkívüli kongresszusán.

/folyt.köv./
17.50 rj

18⁰⁵

-5-

18.1

bb. 51. / közlemény a magyar szocialista... 5. folyt./rj

a monopolizáció uralma ellen fellépő, a szocializmusért küzdő kommunista pártokkal való szolidaritásunkat erősítette részvételünk a spanyol kommunista párt x. kongresszusán, valamint azok a megbeszélések, amelyeket az argentin, a ciprusi, a portugál testvérpárt főtitkárával, a kambodzsai, a francia, az izraeli, a mexikói, az olasz és a venezuelai testvérpárt magas szintű küldöttségével folytattunk.

8/ a magyar szocialista munkáspárt a nemzetközi munkásosztály közös érdekeinek, az enyhülés, a leszerelés ügyének előmozdítása céljából a kapcsolatok bővítésére törekszik a szocialista, a szociáldemokrata pártokkal. ezt szolgálta pártunk küldöttségének részvétele a brit munkáspárt kongresszusán, s a német szociáldemokrata párt vezetőivel, a spanyol szocialista munkáspárt képviselőivel folytatott véleménycseré, a találkozók elősegítették egymás álláspontjának jobb megismerését, a békét és a nemzetközi biztonságot, az egyetemes emberi haladást szolgáló együttműködés fejlesztését.

ii.

a központi bizottság és a minisztertanács áttekintette a lakásépítés helyzetét, állást foglalt a lakásépítés, - fenntartás, - gazdálkodás és - elosztás fejlesztésének irányelveiről.

1./ a központi bizottság és a minisztertanács megállapította, hogy a lakásépítés és - gazdálkodás az elmúlt évtizedben az 1970. évi együttes határozatának megfelelően alakult.

a lakásépítés üteme meghaladta a legtöbb európai országét: tíz év alatt a lakásállomány 13 százalékkal, alapterülete 31 százalékkal nőtt, a komfortos lakások aránya megkétszereződött. 1970-ben minden tizedik, jelenleg pedig minden negyedik lakás három és több szobás. jelentősen javult a lakások felszereltsége. csaknem 3 millióan költöztek korszerű, új otthonba. emelkedett az önálló lakással rendelkezők aránya, mérséklődött a laksűrűség. 1970-ben száz szobára mintegy 200 személy jutott, 1980-ban pedig 150.

/folyt.köv./

17.55 rj

18¹⁰

-6-

bb. 51. / közlemény a magyar szocialista... 6. folyt./rj

a második 15 éves lakásépítési programban előirányzott 1 millió 200 ezer új lakásból az v. öt éves terv időszakában 453 ezer készült el, és felújítottak 75 ezer tanácsi lakást. a lakásfelújítás a korábbinál nagyobb szerepet kapott, üteme a következő időszakban tovább fokozódik. a tízenöt éves lakásépítési terv időarányosan megvalósul, céljai elérhetőek.

a jelentős eredmények ellenére a lakásépítés és - elosztás terén továbbra is vannak feszültségek. még sok jogos lakásigényt nem lehetett kielégíteni. főleg az egyszemélyes és a kis létszámú háztartások arányának növekedése és a városba áramlás következtében többen tartanak igényt önálló lakásra. a társadalmi, gazdasági fejlődéssel, az életkörülmények javulásával együtt felerősödtek az igények a jobb minőségű és nagyobb lakások iránt. a lakáscseréknek a lehetségesnél kisebb szerepük van a szükségletek kielégítésében. indokolatlanul eltérő a lakosság egyes csoportjainak hozzájárulása a lakásépítési és - fenntartási költségekhez.

2./ a központi bizottság és a minisztertanács további erőfeszítéseket tart szükségesnek a lakáskörülmények javításáért.

erősítve a bevált lakáspolitikai elveket, tovább kell fejleszteni a lakásgazdálkodási rendszert. elő kell segíteni, hogy a jogosultak belátható időn belül önálló lakáshoz jussanak. az igények kielégítésében a fokozatosság érvényesüljön. növelni kell a lakosság érdekeltségét a saját szervezésű építkezésben. indokolt, hogy a lakáshoz jutás és a lakásfenntartás állami támogatása egyre inkább a családok szociális, jövedelmi és vagyoni helyzetétől függjön. a lakosság anyagi erőforrásait jobban mozgósítva, a teherviselést egyenletesebbé kell tenni az állam és a lakosság, illetve a lakosság egyes csoportjai között. a lakbérek jelenleg a lakóházak fenntartási és felújítási költségeinek csak a kisebb részét fedezik, ezért a lakbéreket - életszínvonal- és szociálpolitikánk figyelembevételével - fokozatosan emelni kell, hogy azok fedezetet nyújtsanak a lakóházak fenntartásához.

/folyt.köv./

18.00 rj

18¹⁰

-7-

bb. 51. / közlemény a magyar szocialista... 7. folyt./rj

a központi bizottság és a minisztertanács szükségesnek tartja, hogy a lakásépítés, -fenntartás, - gazdálkodás és -elosztás továbbfejlesztésének irányelveit a leginkább érintett és erre felkért társadalmi és állami szervek 1982 február közepéig tárgyalják meg. észrevételeiket és javaslatokat a minisztertanácshoz juttassák el.

a központi bizottság és a minisztertanács az irányelveket a viták tapasztalatainak figyelembevételével véglegesíti. /mti/

--

18.00 rj

1810

Handwritten notes and signatures:
30
18
[Signature]

- 8 -

bb. 61. bolgár pártmunkás-küldöttség látogatása

rj dg ie

1981. október 23.

az mszmp központi bizottságának meghívására október 19-23 között bolgár pártmunkás-küldöttség tartózkodott hazánkban vaszilka volkovának, a bkp kb alosztályvezetőjének vezetésével. a küldöttség tanulmányozta az mszmp tapasztalatait a termelőüzemekben folyó ideológiai-politikai nevelőmunkában, a delegációt fogadta boros sándor, a kb agitációs-és propaganda osztályának helyettes vezetője. /mti/

--

bb. 62. áramszünet angyalföldön

i/cs/rj ie

1981. október 24.

pénteken este egy 10 kilovoltos kábel meghibásodása miatt áram nélkül maradt angyalföld egy része. 19 órától nem volt áram az apály utcai, az angyalföldi uti, a klapka utcai, a csöngő utcai, a huba utcai, a teve utcai, a frangepán utcai, a gomori uti, a mosoly utcai és a macarász utcai lakóházakban, az elektromos művek szakemberei dolgoznak a hiba kijavításán, és várhatóan az éjszaka már ismét lesz áram. /mti/

--

bb. 63. hazaérkezett az országgyűlés küldöttsége

t/ma/rj ie

1981. október 23.

thai-földi, indonéziai és ausztráliai hivatalos látogatását befejezve pénteken este hazaérkezett budapestre az országgyűlés küldöttsége, amelyet péter jános, a parlament alelnöke vezetett. /mti/

--

21.40 rj

-33-

2152

bb. 64. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke pénteken
14 órától zárásig

rj um hgy ie

1981. október 24.

30. sarlós istván látogatása
31. innovációs tsz-társaság alakult
32. termelési tanácskozások a bányüzemekben
33. országos fazekas kiállítás
34. tovább fejlődik a magyar-csehszlovák belkereskedelmi
árucsere
35. gerzson pál kiállítása
36. bajai városképek kiállítása
37. új leletekkel gazdagodva ismét megnyílt reneszánsz kőtár
38. gátak közé szorítják az öngyulladásból keletkezett tüzet
39. bubos vívő-tamási áron bemutató
40. befejeződött a kgst-tagállamok árhivatali értekezlete
41. szabolcsi tsz-ek társulása
42. rokkantak nemzetközi éve 1981
43. obasanjo tábornok magyarországon
44. tevan margit emlékkiállítás
45. megkoszorúzták palló imre síremlékét
46. lázár györgy üdvözlő távirata
47. üdvözlő távirat zambia nemzeti ünnepe alkalmából
48. tanácskozás az európai helyzetről
49. megbízólevél-átadások
50. népfront tanácskozás
51. közlemény a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsá-
gának 1981. október 22-i üléséről
52. a magyar ensz társaság nyilatkozata
53. befejeződött a csapágyipari tanácskozás
54. időjárásjelentés
55. befejeződött a gagarin hőerőmű rekonstrukciója
56. virágkötők országos versenye
57. musical bemutató
58. belga kórus hangverseny
59. a grazi vonótrio salgótarjánban
60. lambo professzor tárgyalásai
61. bolgár pártmunkásküldöttség
62. áramszünet angyalföldön
63. hazatért a parlamenti küldöttség
64. hírlapjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztete: fehér péter, halasi györgy, izsák erika
21,50 rj
-34-

22⁰⁰

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 24. s z o m b a t

bb. i. decemberben megnyílik a katona józsef színház

i/gi/rj bc ie

1981. október 24.

már a petőfi sándor utcában, a katona józsef színház átalakított épületében zajlanak jókai mór: thália szekeren című darabjának próbái. a bemutatóra december első napjaiban kerül sor. az előadást zsámbéki gábor rendezzi, a főbb szerepeket helyey lászló, agárdi gábor és sinkovits imre alakítja.

a katona józsef színházat idestova hét évvel ezelőtt zárták be, mert műszaki állapota erősen megromlott. szertette bezárását a metró felszabadulás téri építkezése, valamint a haris-köz és a kigyó utca közötti sétálóutca kialakítása, e változásokkal állnak összefüggésben azok az építészeti módosítások, amelyeket a színház belsejében valósítottak meg. ennek jegyében korszerűsítették a játéktérrel, mintegy háromszorosára növelték a színpadot, tágasabb lett az előcsarnok s a büfé. a nézőtér viszont kisebb a régivel, csupán 400 néző befogadására alkalmas.

mint az illetékesek elmondták: az épület műszaki átadása megtörtént, már csak az utolsó simítások vannak hátra, így nem lesz akadálya a december elejei premiernek. /mti/

-1-